

ÜVÉSZET

era heti műsora
zony felléptévl.)

NHÁZ

özleményei.
színésznői.
ujdonság Fodor
átéka lesz.

51. évf. 1. sz. Napi bér-
8)

(20 ad-sor. Lengyel
val. N pi bérlet 18

10th Marival. (Bár-

madia mint kísértet
ás, igen olcsó hely-
ast tart Rácz József

iesi búcsi! (A leg-
Első sz. Neményi
1. Premierbérlet 18

Szomorúságának éne-
r. Lezállított hely-

urzikus Ferkó (Len-
ny, Jhászsal, Reu-
14.)

9-ker: Drága kicsi
2-edszor. Neményi,
etszafetben. Sorozat-

Napibérlet 19 sz. A.

(4-edszer. Napibérlet

ETÉSEK

lej, vastagabb betű-
detés 40 lej. Állást-
Auróhirdetések díja
rek díja 250 lej, elő-
lej

ni utazók

Arja vendéglője,
(Zófia-utca) No 19.
Méréselt árak.

gassbb ár mellett
lok. Arja
ugyszintén fris-
legelősebben be-
Reg. F. rd. (volt
tul az udvarban.

Iszkin bunda vadonat
jutányos áron eladó
gtekinthető Szántó Já-
sztosnői, Jókai-utca 2.
m 1960

0 t. Arja friss libaszir
szu-u. 26 szám alatt
ható és nagyobb meny-
ségben megrendelhető.
1956

Kitű: 3 minőségű

ivalyfej

antált Arja október hó
51 házhoz szállítva is
ható: Schwartz Ig-
né, Cal. Decebal 36.

ssen olvasztott libaszir
g-os vételnél a kg. 130
Minden osztórtókon
esen vágott liba — liba-
aprólék, háj és liba-
kapható. Füstölt liba-
kilojára 140 lejt ár-
om. — Ábrahám Izák,
ár-u 2. 1938

y gyógyszerári beren-
és eladó. Cim a kiadó-
.

Szerkesztőség és ki-
adóhivatal:

Dl. Ramasetter Róbert Budapest
Diszkrét 2. II. S.

KELET

ESZDÓ-POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Romániában

Egész évre	— — 1050
Félévre	— — 550
Negyedévre	— — 290
Egy hónapra	— — 100
Az előfizetési ára „Föld” című folyóirattal együtt hav-ként 10 lejfel drágább	
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	— ck 40 —
Egyszáz ára	— ck 2 —

1926 október 28 Csütörtök

Uj-Kolozsvár • IX. évfolyam • 239. szám

5687 Chesván 20

A temesvári zászlóbontás

Irtó Marton Ernő

„Revidálják Önök is a felfogásukat, mi-
ként én tettem és figyeljenek fel az idő pa-
rancsoló szavára”. A bánáti zsidóság kitűnő
vezére, a hatvanéves Vértés Adolf mordotia
ezeket a bátor szavakat a temesvári hitközségi
kongresszus egybegyűléséhez és mondotta ab-
ból az alkalomból, hogy a kongresszus két na-
pon keresztül tárgyalta az erdélyi zsidóság sok
bajáról, kulturális és felekezeti sérelmeiről s a
hosszu tárgyalások egyetlen eredménye egy
memorandum volt, amelynek a kongresszus el-
juttat majd az illetékesekhez.

Egy memorandum a memorandumok ten-
gerében. Ugyanarra a sorra itélve, mint a
többi hasonló jámbor iratok: az illetékesek
mosolygó ígéretek között átvesszik, iktatni fog-
ják, elreferálják, felterjesztik, véleményezik és
azután mint szorgalmas, jómagaviseleü aktát
— ad acta tessék. Okos zsidó koponyák, gya-
korlott közéleti férfiak katasztrófás, odaadó tanács-
kozásnak eredménye: egy *türelmes papírlap*,
— ezt látta meg Vértés Adolf, ezt érezte ki
a temesvári gyűlés határozataiból és zsidó köz-
életünk e tragikus természetessége ellen emelte
fel kiáltó szavát. Nem ez az ut, urak, amelyen
az erdélyi zsidóság járhat, vagyék Önök is
revisió alá régi felfogásukat, miként én is
tettem.

Tiszteletreméltó dolog a következetesség, de
csak addig a határig, amíg az egyedek követ-
kezetessége nem megy a közösség rovására. S
a tévedés sem bűn, de szűz válik abban a pill-
anatban, mielőtt csökkyösen ragaszkodunk
egy olyan tévedéshez, amelyről már nyilvánvaló
lett, hogy csakugyan tévedés.

Elismernék azonban, hogy férfias bátorság
kell hozzá, hogy a nagy nyilvánosság előtt be-
ismerjük tévedéseinket, amelyekhez hosszú ideig
következtesen ragaszkodtunk, Vértés Adolfban
megvolt ez a bátorság s a temesvári kongress-
zus bankett én elhangzott beszéde úgy határánk,
mint egy igazdagszavakban megízült, bölcs
férfiu bensőséges vallomása és nyílt hitvallás
egy eddig tagadott, de most teljes nagyságában
felismert igazság mellett.

A háboru befejezése óta az erdélyi zsidó-
ság a politikai kísérletezések ingalengéseit
végzi. A zsidóság nagyobbik fele mindjárt az
impériumváltozás után felismerte, hogy az idők
szava új utakat parancsol, hogy az élet nagy
versenyében fenmaradnia csak úgy biztosít-
hatja, ha feladja az öneltagadás eddigi poli-
tikáját, nyíltan a zsidó népiség álláspontjára
helyezkedik s mint önálló kisebbség igyekszik
jogait megvédeni és igazságait kiharcolni. A
másik — kétségtelenül kisebb rész — azonban
következtesen megmaradt régi világlátásamellét,
továbbra is tagadta a zsidóság népi mivoltát és
politikai boldogulását más népek pártjában
igyekezett megtalálni. Sajnos, ennek a kiseb-
bségnek magatartása igen sok esetben károsan
befolyásolta a többség céljainak megvalósulá-
sát, ami egész természetesen, hiszen ősi és jól
bevált kormányzati elv, különösen a zsidókkal
szemben, hogy az egyikrészt kijátszák a másik
ellen. És mi az eredmény? Egyik rész sem
birt komoly eredményeket elérni és az erdélyi
zsidóság jogi és politikai elhelyezkedése ma még
bizonytalanabb, mint valaha volt.

Esztanús bizonyítéka ennek az elhibázott
politikának az az eredménytelen intervenció,
amelyet a magyar párt folytatott le az utolsó
hónapokban a zsidó tanulók szabad iskolavá-
lasztási joga érdekében. A magyar zsidóság ab-
ban a biztos hitben élt, hogy az egységes ma-
gyar párt komoly sulya és politikai szervezett-

sége elég erős lesz ahhoz, hogy az ő érdekeit
is kellőképpen megvédelmezhesse. De ime a fáj-
dalmas esztendő. A magyar párt minden erőfo-
szítása ellenére is győzések bizonyult ahhoz,
hogy a követelését érvényre juttassa. Amaz a siker
telenség nem a magyar párt gyengeségének
bizonyítéka. Egy tiszter olyan erős magyar
párt sem tudta volna ezt a követelést kihar-
colni, egyszerűen azért nem, mert zsidó ér-
dekek és zsidó követelések hangoztatására
sohasem fogják illetékesnek elismerni a magyar
pártot. A zsidóság csak önmaga képviselheti a
saját ideáljait. Ahhoz azonban, hogy ezeket az
ideálokat csakugyan képviselhesse, hogy érde-
kei védelmére csakugyan eredményesen fel-
vegye a küzdelmet, mindenképp az szük-
séges, hogy egységesen lépjen fel, hogy meg-
szervezze önmagát, hogy ne engedje többé az
egyik részt kijátszani a másik ellen, mert hasz-
talan megy ma akár a Zsidó Nemzeti Szövetség,
akár a hitközségek központi irodája valamely
állami fórumhoz, a sersotip válasza mindig az
lesz: nem teljesíthetjük, mert Önök nem kép-
velik az egész zsidóságot, Önök illetéktelen-
nek arra, hogy a zsidóság nevében beszéljenek.
Ez gáncsolta el a legutóbbi képviselőválasztá-
sokon az erdélyi zsidóságot, hogy a tör-
vényhozás házában igazságos képviselőkhöz
jusson.

Ernek a természetlen kísérletezésnek akar
véget vetni dr. Vértés Adolf temesvári zászló-
bontása. Az idea, amelyet felvet, nem új. Az
Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség már múltévi
konferenciáján kimondotta az országos zsidó

párt megalakításának szükségességét, egy olyan
pártért, amelyben minden zsidónak, világfelfo-
gásra való tekintet nélkül, helyet kell foglal-
nia. És kimondotta, hogy ennek a pártnak
határozott népkisebbségi alapon kell állania,
amely önállóan, a többi pártoktól függetlenül
száll sikra a zsidóság jogaiért. A zászlóbontás
jelentősége azonban nem az idea újszerűségében
van, hanem abban, hogy ez a kezdeményezés
olyan környezetben hangzott el, amely eddig
tagadva a zsidóság népi mivoltát, tartózkodott
minden önálló zsidó politikától, sőt azt a ma-
gyarnyelvű zsidóság elleni támadásnak bélyegezte.

Vértés Adolfban mag volt a bátorság hozzá,
hogy bevallja ennek a felfogásnak tarthatatlan-
ságát és nyíltan meghirdette, hogy csak egy
út van az erdélyi zsidóság számára és ez a
zsidó népiség útja. A zsidóság egységes politi-
kai szervezkedése nem érinti senkinek belső
meggyőződését, nem vonja senkinek kétségbe
valamely kultúrához való tartozandóságát és
azt a jogát, hogy továbbra is megmaradjon
abban a kultúrában, amelybe belenőtt. A zsidó
párt célja egyedül az, hogy összefogja a szét-
forgácsolt erőket és fórumot teremtsen, amely
végre mindenki előtt és minden kétséget ki-
záróan beszélhet és követelhet az erdélyi zsidó
nép nevében.

Reméljük, hogy a temesvári zászlóbontás-
nak komoly visszhangja támad ne csak Erd-
ély, de egész Nagyszékelyországban, s
hogy Vértés Adolf példájára minden zsidóban
meg lesz a kellő bátorság hozzá, hogy revisió
alá vegye eddigi álláspontját. A közeli napok-
ban lezajló nagyváradi cionista konferencia
kedvező alkalmat fog szolgáltatni ahhoz, hogy a
zsidó politikai párt terve érett valósággá váljék.

A kormány el akarja szabotálni a kisebbségi iskolák nyilvánossági jogát

A középiskolai reformról szóló tervezet fentartja a baccalaureatusi vizsgát

(Uj-Kolozsvár, október 27. Az Uj Kelet
tudósítójától.) A kormány a kisebbségekkel kötött
paktumának tudvalevőleg egyik legényesebb pontja
az volt, hogy azok a kisebbségi iskolák, amelyeket
nyilvánossági joguktól megfosztottak, ha eleget
tereznek az Anghelcsu törvényben előírt követelmé-
nyeknek, visszakapják nyilvánossági jogukat. A vá-
lasztás forró perceiben a közoktatásügyi miniszter
egy rendeletet adott ki, amelyben egy évre vissza-
adta a kisebbségi iskolák elkobzott nyilvánossági
jogát. Amint a választás igazságot elcsináltak, ugyan-
csak a közoktatásügyi miniszter egy furcsa logikájú
indokolással az elmúlt tanévre vonatkoztatta ki-
bocsátott rendeletét s az idei tanév ügyét már nyílt
kérdésnek hagyta szval, hogy a consiliul permanent,
mint erre illetékes fórum fog dönteni külön külön
az egyes iskolák nyilvánossági jogának soráról.

Valahányszor sürgető deputáció járult az egyes
iskolaferenták részéről a közoktatásügyi miniszter-
hez, a miniszter mindannyiszor azt a megnyugtató
hijelentést tette, hogy a consiliul permanent még
szeptember, vagy október havában elintézi az ösz-
szes kéréseket és így már az iskolaév elején tudni
foglalják az egyes intézetek, hogy mihez tartéék ma-
gukat. Mai bukaresti jelentésünk a közoktatásügyi
miniszter eddigi ígéréseivel ellentétben, arról számol
be, hogy a consiliul permanent tanácskozásai köny-
nyen elhuzódhatnak az iskolaév végéig és így a
nyilvánossági jogtól megfosztott, de a jog vissza-
adásában reménykedő kisebbségi intézetek abba a
helyzetbe kerülhetnek, hogy egész évi munkájuk
hárbá vezetett és az iskolaév végén a növendékek
újra különböző torturák alá kell vesseék magukat,
ha államérvényes osztálybizonyítványhoz akarnak

jutni. A kisebbségi politikai szerveknek sürgősen
közbe kell lépniök ennek a szabotási törekvésnek
megakadályozására és mindent el kell követniök,
hogy a kormányt ígérétenek teljesítésére bírják.

Bukaresti jelentésünk ut adjuk: A Rapid
Távírási Iroda munkatársa ma felkereste Petrovici
közoktatásügyi minisztert, akitől az iránt érdeklő-
dött, hogy a középiskolai oktatás reformjáról szóló
törvénytervezet, mennyiben érinti a baccalaureatusi
vizsgákat. Petrovici közoktatásügyi miniszter ki-
jelentette, hogy az új tervezet fentartja a baccalaure-
atusi vizsgákat, azonban részletes analitikus pro-
gramot dolgoz ki, hogy a növendékek és a
tanárok is teljesen tisztában legyenek a baccalaurea-
tus vizsga anyagával. Az érettségi vizsga analitikus
programját kötelező tanfolyamokon fogják ismereteni.

Petrovici miniszter felvilágosításai után Nae
Domirescuhoz, a kisebbségi oktatás vezérigazgatójá-
hoz fordultunk, akitől megkérdeztük, történt-e már
valami döntés a nyilvánossági jogért folyamodott
kisebbségi iskolák ügyében.

— A nyilvánossági jogért folyamodott kiseb-
bségi iskolák ügyében — mondotta Nae Dumirescu —
nincs semmi újság. Az eddig kiadott rendelkezések
vannak érvényben, mindaddig, míg a consiliul per-
manent le nem tárgyalja a kéréseket. A consiliul
permanent állandóan ülésedik és az iskola év végéig
sikerülni fog letárgyalnia az összes okmányokat.

— Nagy hóvihár Színájában és Azugán.
Bukarestből jelentik: Színajában ma erősen hava-
zott. Az utcák hóval vannak fedve. Azugában az
éjjel nagy vihar pusztított, amely jelentékeny ká-
rkat okozott. Számos ház fedelét elvitte a szél.

EZT A SZELVÉNYT A LAP BELSEJÉBEN FELSOROLT KÉRESKEDŐK

LEI 5 LEI

ÉRTÉKBEN, A VÁSÁROLT ÖSSZEG TIZ SZÁZALÉKAIG KÉSZPÉNZFIZETÉS GYANÁNT FOGLADJÁK EL

Ez a szelvény érvényes doc. 6-ig

FÓRUM

Van-e szükség konferenciára?

Erdélyi Emil dr. cikkére, amelyben azt a kérdést veti fel, hogy szükség van-e országgrészi konferenciákra, amelyek szerte nem viszik előre Erdélyben a zsidó nemzeti mozgalmat, — naponta érkeznek válasziratok. Lapunk terjedelme, sajnos, nem engedi meg, hogy az összes ellenfeszüléseket teljes egészükben leközzöljük, ezért az egyes válaszokból csak azok gondolatmenetét adjuk közre, amelyek a kérdést minden oldalról megvilágítják.

Feuerstein Kálmán (Kolozsvár) abból indul ki, hogy az eredmények hiányának oka nem a konferenciákban van, hanem a delegátusokban, akik a nehéz gazdasági viszonyok miatt maguk sem tehetnek arról, hogy nem tudják teljesíteni a vállalt kötelezettségeket. „A stagnálás, sőt talán visszafelé fordulás oka inkább vezetőségünk erélytelensége, — írja Feuerstein Kálmán. — Ha az elnökség erélyesebben lépne fel minden egyes esetben, amikor a delegátusok erkölcsi munkateljesítéséről van szó, akkor az eredményeket minden tekintetben legalább a háromszorosára lehetne fokozni.” Szerinte az elnökségnek jobban kellene foglalkoztatnia évközben a delegátusokat, hogy a konferenciái mandátum ne csak tisztség legyen, hanem az évi cionista munkának a jutalmazása. Ezáltal a „képviselet” közelebb kerül a képviselőkkel, akikről így több joggal követelhet anyagi áldozatokat a szervezet fenntartására, a Keren Hajjeszódra, a Keren Kamjemetre és minden más, becsületos cionista alapra. A konferenciára szükség van, de nem elegendő a delegátusok kérésével a zsidóságot évenként csak egyszer felhívni kötelezettségeinek teljesítésére. Részletes, minden helyesreportra kiterjedő évi munkaprogramot kell kidolgozni, amelynek végrehajtását a delegátus, vagy másra bízott hatenként ellenőrizze, illetve irányítsa — és akkor elegendő volna a két-évenkénti konferencia is, mert évközben az eredményekről a nagybizottsági gyűléseken is lehetne referálni és új instrukciókat adni.

Engel Jeremiás (Gyergyószentmiklós) azon a véleményen van, hogy az évi konferenciára nagyon is szükség van. Történelmi viszálytást vet a babiloni fogságra, melynek idején ugyanilyen konferenciák (más formában és más elnevezés alatt) benták össze a zsidóságot cselekedni akaró embereket és ez a rendszerezett kontaktus tartotta össze a zsidóságot erejét. Az erdélyi zsidóságnak is lelki szükséglete a konferencia, ahol az élő szó erejével kapcsolódhat be a mozgalmába, melytől a pénzkérésen kívül egyebet is vár. Az év sivar hétköznapjai között szükség van a nép hivatásaitól való találkozására, amelynek melegénél érezzük csak igazán, hogy vagyunk.

Halmos László (Marosvásárhely) nemcsak szükségnek tartja az évi konferenciát, de a jelenlegi-től épenséggel nagy eredményeket vár. Várja tőle annak a közudatnak a kiépítését, hogy minden öntudatos zsidónak, aki gondolkodik és szolgai tudomásulvétel helyett maga is bele akar szólni az út érintő eseményekbe, csakis a Szövetségben van a helye, mert csak itt kaphatja meg a maga emberi és zsidó voltának méltó elismerését. A számbeli gyarapodás által viszont a Szövetség is megerősödik egy erkölcsi sulyban, mint anyagilag. Állást kell foglalnia a konferenciának a Palesztina-kriszistól terjesztett rosszindulatú hírcselezések ellen is. Az egész

világon sulyos gazdasági krízis terpszkedik, de a zsidó nemzeti mozgalom ellenségei és a kishitűek csak Palesztina válságáról veszték tudomást. Az ez elleni állásfoglalás azonban egyúttal programot is jelent, amely abban sűrűsítette össze, hogy a kis tőkésök kitelepítése helyett vissza kell térni a mezőgazdasági kolonizáció fejlesztésére kolóniák alapítása és a chalué képzés felfokozása által. Ha a

Temesváron kibontották az országos zsidó párt zászlóját

Dr. Vértés Adolf nagyhatású beszéde a zsidó párt megalakításának szükségességéről. Politikai zászlóbontás a zsidó hitközségi konferencia bankettjén

(Timisoara-Temesvár, október 27. Az Új Kelet tudósítójától.) A kongresszusi hitközségek temesvári nagygyűlése tegnap este hat órákor befejeződött. A nagygyűlés hivatalos részének mérlegét még nem lehet felállítani, mert éppan a legfontosabb pontokban, az elvi, sőt világ-nézeti jelentőséggel bíró iskolakérdésben megoszlottak a megjelent delegátusok álláspontjai. Annnyit azonban már most is megállapíthatunk, hogy az ezévi nagygyűlésen az eddigiekétől eltérőleg, szordinosban nyilvánultak meg az asszimilációs hangok s az egyes felelőlkör erőteljesebben szólottak sikra a héber nyelv jogáért.

A temesvári nagygyűlésnek a hivatalos részétől függetlenül, igen nagyhorderejű epítő-gyűlése is volt: a nagygyűlés beáráó bankett. Ez a bankett, amelyen dr. Vértés Adolf, a belvárosi hitközség elnöke, politikai programnak helyő expozéát tartott, egyik újat b határ-követ jelentő annak az utnak, amelyet elsőnek az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség hirdetett meg az elmúlt évi nagyváradi nagyintéző bizottsági ülésen.

A bankett, amelyen Temesvár zsidóságának színe-jáve, valamint a vidéki delegátusok voltak jelen, este kilenc órákor kezdődött. Az első pohárköszöntőt dr. Vértés Adolf mondotta, aki a királyra és az uralkodó családra üritette poharát, utána dr. Singer főrabbi az iroda vezetőjére, dr. Drexler főrabbi az illusztris vendégekre, dr. Tauber Vértés Adolfra üritették poharukat. Dr. Adorján a temesvári zsidóságot, dr. Schütz aradi delegátus pedig Eisler Mátyás dr., kolozsvári főrabbi emelte poharát.

A pohárköszöntők után általános figyelem középpontjára dr. Vértés Adolf emelkedett szólásra. Feszült csendben várták az egybegyűltek a beszédet, amelyről Vértés dr. már a délelőtti gyűlésen kijelentette, hogy olyan programot kíván benne adni, amely túlnő a hivatalos nagygyűlés keretei körül.

Vértés Adolf a zsidó testvéri érzés közvetlen hangján kezdte meg beszédjét. Szavait számtalanszor zúgó tapsviharral szakították

Dr. Fischer Tivadar a temesvári zászlóbontásról

Ami nagy jelentőséggel fogva, amellyel Vértés Adolf dr. beszéde az erdélyi zsidóság egyetemének politikai állásfoglalására bír, szükségének tartottuk megkérdezni dr. Fischer Tivadar véleményét, aki Erdélyben a zsidó politikai párt gondolatát először dobta felszínre.

— Dr. Vértés Adolf beszéde mindekit, aki a zsidó politikai egység híve, csak örömmel töltötte el, hiszen annál a nagy tekintélynél fogva, melyet a temesvári zsidóságnak ez a kiváló egyénisége egész országgrésztük haladó zsidóságának körében élvez, remélhetővé teszi, hogy az ő példaadása döntő hatással lesz országgrésztünk zsidó közéletének legközelebbi eseményeire és lehetővé fogja tenni, hogy a zsidóság egységes frontja, melynek létrehozatalát már oly régóta fáradozik velem együtt az erdélyi cionizmus annyi sok napszámosa, vég e valahára megvalósuljon. Szívvel üdvözlöm Vértés Adolfot, a zsidó párt érdekében történt nagyhorderejű zászlóbontása alkalmából, amellyel a temesvári zsidó köz javára évtizedeken át folytatott áldásos tevékenysége után az ország zsidóságának tett megbecsülhetetlen szolgálatot.

— Annál inkább örülök a zászlóbontásnak,

Olcsó ár jó harisnya!

Ez a Sipos reklámja! Cluj, Regele Ferdinand-ut 8.

konferencia mindezeket a kérdéseket realizálni fogja, olyan fellendülés várható az erdélyi mozgalomban, amely az egész szervezet megizmosodására fog vezetni.

felbe. Előbb röviden vázolta közéleti múltját és a zsidóságról való felfogását és hangul-lyozta, hogy eddig a politikával és általában a pártokkal szemben nagy averzióval viselkedett. Ezután költői erejű képekkel vázolta a zsidóság mai helyzetét, amelyben a tragikum magya az, hogy a zsevedések és az üldözések mindenkit elérnek, akár cionista, akár magyar, akár csak orthodox, mert a zsidóság ellen dühöngő gyűlölet egységes és szervezett.

— Logikus, — mondotta Vértés dr., — hogy az antiszemitizmus elleni reakció is csak egységes lehet. Éa revidáltam az álláspontomat, mert a mai idők más magatartást kívánnak és szilárd a meggyőződése, hogy csak egyetlen segítség, egyetlen kiút van. Ez a segítség csak a más kisebbégek mintájára megszervezett erős és egységes zsidó politikai párt lehet.

Éa ennek az érdekében bontok most is zászlót. Ezért fogok küzdeni és kérem elnök-társaimat, dr. Schütz Henriket, dr. Adorján Armit és kivétel nélkül a többieket is, hogy revidálják Önök is felfogásukat, figyeljenek tel az idő parancsoló szavára és dolgozzanak a zsidó pártért.

Dr. Vértés Adolf beszéde mély hatást váltott ki az összes jelenlévőkből. Utána dr. Vág-völgyi Lajos aradi, dr. Lóvy Ferenc marosvásárhelyi, dr. Kacsométi Lipót nagyváradi és dr. Leuke lugosi rabbi szóláltak fel, végül dr. Nobel Sándor beszélt a Zsidó Nemzeti Szövetség nevében és a fiatal dolgozni tudó és akaró új világfelfogású zsidóság forró hősiázatát tolmácsolja Vértésnek, erősítés és anyagra kívánatos tervhez. Ünepélyes ígéretet tett, hogy szokott aktivitásával fogja támogatni Vértés dr. nagyhorderejű akcióját.

A bankett a késő órákig maradt együtt emelkedett hangulatban.

Itt említjük meg, hogy a bankettet megelőzően a rabbi gyűlésén dr. Kacsométi Lipót megszámnyalású előadást tartott Jeremiás prófétáról.

minthogy az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség nagyváradi konferenciájával kapcsolatban az ország többi tartományainak zsidóságát reprezentáló néhány vezetőpolitikus részvételével tartandó ankét van tervbe véve, melynek kiárólagos tárgyát a romániai Országos Zsidó Párt megalakításának kérdései alkotnak. Ezen ankét eredményét igen előnyösen befolyásolná, ha megbeszéléseiben Vértés Adolf, aki tudomásom szerint erre fel is keretett, szintén részt venne. Az ő mostani beszédjére a nagyváradi cionista konferenciáról mindenesetre hatalmas visszhang fog válaszolni.

Ha elsőrendű

vágott vagy ölfára

van szüksége, legelőbb azonnal házhoz szállítva, feltétlen szólítsa fel a

10 számú telefoni.

Első Román Fagyapolygár és Paipari Rt.
Ezélőtt GRÜN fatelap

Telefon 10 sz.

Telefon 10 sz.

Legolcsóbban **fest, tisztít UNIO, Cluj** Fiókú let Str. Bariju 2., Str. Iuliu Maniu 8. Cal. Moşilor 110. Gyár C. Regele Ferdinand 133, Telefon 877

Zsuzsanna mint azok a különöző pes Zsuzsanna nem lan is, ami vlt irt verseket. Z gúdság is volt félelmük és nagy vagyont hsz nem faga rasy-előnevet öök, a zsidó főlébb annyit féltek tőle a Zsuzsanna igazságtalanna a Vatikánból elégtételt hal szentegyházm hogy Rómán séget jelent, mely amenny lónka, de még meg Zsuzsanna hoz illik, akikel is demon hoz való hsz

Ere a da amikor Z uza és elvált első költészetének rossz nyelvek korszakának, b n olyan re szükégre erre Zsuzsanna a viszont semm tőiségéből.

Azonban nyestési leh ségére leye az utat. Oa krskálában, digitálásban, hárcyasznyv a két neme dők termék évtatos és f tány szeba akaratából Z ugy egáside a szemelent

És lón, kők madara boldogságot romantikus és fantasztia vagyonért, házba való nem mert képséggével képes gyón alkalmából.

Z uszan szettel, — mert gúds hogy ezutt reilmévl. K lovagját, h nem vája nem 's a egy mind Vatikán.

Mert Z talmasabb tudva vagy irásai szeri amely csak — kivétel Zsuzsannát szerelmi te s talán ép irodalomho akart meg volt annyit neki a kat Zsuzsanna neit követ vonatköz Vatikánho Az ere az lett, h akaratá el

Zsuzsanna és a Vatikán

Zsuzsanna szép volt, mindenesetre szebb, mint azok a költemények, melyeket neve alatt különböző pesti lapokban megjelentetett. És Zsuzsanna nemcsak szép volt, hanem boldogtalan is, ami viszont érthetővé teszi, hogy miért irt vereteket. Zsuzsanna mindezek tetejébe még gazdagság is volt, hála törekvő ösleak, akik istentélelmük és regálebáriumuk révén meglehetősen nagy vagyona tettek asszt. Akkor még nevükhöz nem ragasztották oda a nemesi izü Midarassy-előnevet, köznéves Beck-ek voltak az ősei, a zsidó Beckek közül valók, akiknek legfőbb anyai kőfűk volt a Vatikánhoz, hogy fűlek tőle a titokzatossá ismerték az ő utjait.

Zsuzsanna azonban, a Beckék Zsuzsannája igazságtalannak találta őseinek eme álláspontját a Vatikánnal szemben s úgy érezte, hogy neki elégtételt kell szolgáltatnia a katolikus anyaszentegyháznak ősei tévelygéséért. Úgy vélte, hogy Rómának minden egyes prozelita nyaralását jelent, különösképpen pedig az ő rajongása, mely amennyire költői, éppoly tulkött vala. Különös, de mégis jellemző tu busgalom szállotta meg Zsuzsanna szívét s minit az egy izraelitához illik, aki szép és boldogtalan, külső jelekkel is demonstrálni akarja az anyaszentegyházhoz való hűségét.

Ezre a demonstrációra akkor nyílt alkalom, amikor Zsuzsanna megelégette boldogságát és elvált első urától. Ebbe a korszakba esik költészetének hanyatlása is, amelyet csak a rossz nyelvek neveztek el Zsuzsanna fejlődési korszakának, hangsúlyozván, hogy aki hűségében olyan remek, mint Zsuzsanna annak nincs szüksége arra, hogy remekművet alkotson. Zsuzsanna abba is hagyta a költészetet, ami viszont semmit sem volt le a meg egyéni költészetéből.

Azonban Zsuzsanna fölös energiái új érvényesítési lehetőségeket kerestek s — csi díszségére lezény mondvá — meg is találták ehhez az utat. Ősük mondalkozni fogtak: nem divat-korszámban, nem a „cronique scandaleuse“ gazdagságában, hanem vallási rajongásban és — hányaszentegyházban. Tavol áll tőlem, hogy ezt a két nemes szenvedélyt ugyanazon lelki eredők termékének jelöljem meg, ehhez túlságosan óvatos és fölösen pietásos érzelmű vagyok: tény azonban, hogy az Ur kifürkészhetetlen akaratából Zsuzsannában ez a két szenvedély úgy egyesítette ki egymást, mint az ostobaságot a szemtelenséget.

És lön, hogy egy szép napon a boldogság kék madara kopogtatott Zsuzsanna ablakán. A boldogságot egy fiatalember jelentette, aki a romantikus regények előírása szerint szegény és fentasza volt s Zsuzsannába nem krónusi vagyonért, nem is a katolikus anyaszentegyházba való tartozandóságáért szeretett belé, hanem mert Zsuzsanna ama bibliai Zsuzsanna szépségével volt felruházva, akit ama vének kéjes gyönyörűséggel szemlélnék fűrdözése alkalmából.

Zsuzsanna nem hiába foglalkozott költészetel, — volt érzéke a regényességhez. S mert gazdag vala, jogot formáhatott ahhoz, hogy ezuttal egy szegény fiút boldogítson szerelmével. És már-már boldogította volna is lovagját, ha a boldogság selymes fonálát ketté nem vágja — ő nem a zord apa, nem a kétely, nem is a közvélemény háborgása, — hanem egy mindezeknél is nagyobb hatalom — a Vatikán.

Mert Zsuzsanna szerelmi szenvedélyénél hatalmasabb vala katolikai rajongása, már pedig tudja nagyon, hogy a katolikus vallás előírásai szerint a házasság felbonthatatlan kötelék, amely csak pápai abszolúcióval bontható fel — kivételesen. (E rigorozitá különböztette meg Zsuzsannát kolléganőjétől, Erdős Renétől, aki szerelmi terén sohasem volt ilyen skrupulózus s talán ép ezért maradt mindvégig hű — az irodalomhoz.) Nos, ez az abszolúció sehogysem akart megérkezni, a pápának nyilván még se volt annyira fontos Zsuzsanna boldogsága, mint neki a katolikus anyaszentegyház tekintélye. Zsuzsanna tehát gondolt nagyot és ősei őt tőneit követve mérlegelni kezdte a helyzetet arra vonatkozólag, hogy szerelméhez, vagy pedig a Vatikánhoz maradjon hűségese.

Az eredmény — bármily fűrosán hangzik — az lett, hogy Zsuzsanna meghajolt a Vatikán akaratára előtt és lemondott arról a boldogságról,

melyet a szegény fiatalemberrel való házassága jelentett volna számára. Késégtelen, hogy ez a fordulat ellentétben áll a poétika és az érzelmes regény szabályaival, de hát a Zsuzsannának személye kiszámíthatatlan és fölötte áll az élet községes szabályainak. A Lipótvárosban ezt úgy ezották mondani, hogy az illetőben v n stílus.

A stílussal azonban rendszerint velejárnak a stílushibák is. A nagy szenvedők, akik közé Zsuzsanna is tartozik, a szenvedély szenvedését új szenvedéllyel pótolják. Zsuzsanna csalódott a Vatikánban, tehát megkísérelte szerencsésjét a kártyán. Hogy szívének zokogását elnémíthassa, hogy éjszakai nyugtalanságát eloszlassa, mohón vetette magát a Hazárd karjai közé, melynek életléle — azt mondják — felér egy heves fiatalember ölelésével. És Zsuzsanna vesztett, vesztett ma és vesztett holnap vesztett mindig, végül egy egész vagyont vesztett el. Most már egészen bizonyos lehetett benne, hogy a szegény ifjú nagyon szereti.

Ebben a feszült atmoszférában azonban hirtelen megjelent a zordon apa és vőőt kiáltott. Az öreg Madarassy-Beck, aki nem törődött

leánya szerelmi ügyeivel, aki békeességben fért meg a Vatikánban, hiszen a pápában is csak egy nagy intézmény ögönökét látta (az öregek nem tudnak megjavulni) — most gondolt nagyot és gondnokság alá helyeztette Zsuzsannát. A szerelem, — ez nem veszedelmes — gondolta az öreg ur, az direkt comme il faut, hozzátartozik az új arisztokrácia fényűzéséhez. De a kártya, amelyen elszájk az ösök munkája, a dinasztia hatalma, — az más. Az már veszedelmes. Veszedelmesebb, mint a költészet. Ez már vérra megy. És az öreg Madarassyban feltűkerekedett a Beck és Beck szíve nem ismert irgalmat.

Igy játszott bele öreg zaidók életébe a Vatikán, ezuttal egészen más alapon, mint hajdanán. Hja: tempora mutantur — a mágyák kihírvadtak.

Erdékes történet, ez is egy darabja a vándorló Izrael különböző történelmének és sorának. A krónikás legfőbb anyuit jegyezhet meg, hogy bár volt Zsuzsannának a költészethez és a szerelemhez hűségese lenni és pont a Vatikánhoz maradni hűségeseke . . .

Salamon László

A király beszüntette audienciáit

Az olasz misszió érkezéséig csak Colban Eriket fogadjá

(Bucuresti-Bukarest, október 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Goga belügyminiszter ma magához kerette a sajtó képviselőit és nyilatkozott előlük a királyi audienciák megszüntetésének okáról. A belügyminiszter kijelentette, hogy őfelsége fáradtan tért haza a dunai kirándulásáról, készülnie kell az olasz vendégek fogadtatására s ezért orvost pihenést tanácsoltak az olasz misszió érkezéséig.

A király emiatt fűggesztette fel audienciáit és csupán Colban Erikkel fog kivételt tenni, aki ma érkezett meg Bukarestbe.

Coanda helyettes minisztereinek és Lupescu vezérkari főnök egyébként Temesvárra utaztak, hogy a határon fogadják az olasz misszió tagjait. A fővárosban a kormány valamennyi tagja meg fog jelenni a fogadtatáson. Az olasz vendégeket a királyi palotában fogják elszállásolni.

Averescu minisztereinek állást foglalt

a lakbérleti szerződések meghosszabbítása mellett

A hátulajdonosok érdekeinek védelmére inkább a méltányos lakbéremelést látja alkalmasnak. A lakbérspékuláció megakadályozására súlyos adókat fognak előni a kiadatlan lakásokra

(Bucuresti-Bukarest, október 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Még emlékeztetés az a nagy riadalom, amelyet a közelmúlt napokban okozott a butarasi lapoknak az a híre, hogy a kormány már döntött a lakbérleti szerződések soráról. Egyes lapok azt írták, hogy a minisztertanács által már jóváhagyott törvénytervezet három év alatt aranyperitásra emeli a lakbéréket és ennek az intervallumnak a lejáráta után felszabadulnak az összes lakások, amelyekben nem állami tisztviselők laknak. Cudalbu igazságügyminiszter szűtan a kedélyek lecsillapítására kijelentette, hogy a lapok által kösült tervezetek egyike sem rendelkezik komoly alappal, mert a kérdés még nem is került minisztertanács elé.

Az igazságügyminiszter nyilatkozata után tehát továbbra is nyílt kérdés maradt, hogy mi lesz a lakbérleti szerződések sorsa. Most szűtan maga Averescu minisztereinek foglal állást ebben a nagyfontosságú kérdésben. A „Dimineața“ szeriut Averescu minisztereinek kijelentette, hogy a lakbérleti törvény meghosszabbítását tartja helyesnek bizonyos kivételekkel, amelyek a hátulajdonos lakásoknak lehetővé tennék házaikba való beköltözésüket. A minisztereinek a hátulajdonosok igényeit inkább úgy akarja megvédelmezni, hogy megfelelő házbéremelésre jogosítja fel őket. Együttal nagy adóval róná meg a kiadatlan lakásokat, ami megakadályozná a spekulációs lakbérrek kialakulását.

Budapest ünnepli Rabindranath Tagoret

Holnap kezd meg előadásorozatát Tagore Budapesten

(Budapest, október 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Rabindranath Tagore kedden, felesége és titkára társaságában Budapestre érkezett. A pályaudvaron hatalmas tömeg várta a híres hindu költőt. A keleti pályaudvar ormára az údv hadseregének zászlója volt kiűsve, a feminista küldöttség tagjai pedig virágcsokrokat szorongattak kezükben. Amikor befutott a vonat, a pályudvar széles perronján hatalmas éljen kiáltás zúgott fel. A vonatból előszőr Tagore szállt ki, akinek testét hófehér köpeny borította. Fején magas süveget hord az indus költő, mely széles alakját még jobban kiemeli, amint alakja megjelent a kocsi ajtajában, nyugodt tekintettel szemlélte a tömegbe verődött türelmetlen várakozókat, majd lassu léptekkel lefelé indul a léporon. A díszes fogadtatást nyugodt fölénnyel fogadja.

Előbb a város nevében üdvözlék az illusztris vendéget, majd Harsányi Zolt, a páneurópai klub nevében köszönti. Egy fiatal leány lépett szűtan elő, aki virágcsokrot nyújtott át Tagorenak. Az üdvözlő beszédek elhangzása

után Tagore mond köszönetet a meleg fogadtatásáért. Ezután négy autó indult ki a pályaudvarról, amelyekben Tagore és kísérete foglaltak helyet. A vendég, kinek podgyaszában huszonhat csomag és négy bőrönd van, a Gál-lérszállóban szállott meg. Az előkelő budai szálloda előcsarnokában az újságrók várták Tagore érkezését, akitől interjút akartak kérni. Tagore azonban fáradtságára való hivatkozással kitért a kérdések elől. A nagynevű költő holnap kezd meg előadásorozatát Budapesten.

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferencz József“ keserűvíz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek alapján bebizonyult, hogy a Ferencz József víz szűllemi munkásoknál, betegeskedő asszonyoknál és neuraszténias embereknél rendkívül jótékony hatású gyomor- és bél tisztító szer. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

1926 október 28

ya!
s reklámjai
nand-ut 8.

ket realizálni fogja,
elyi mozgalomban,
odására fog vezetni.

szágos

különszak
onferencia

közéleti multját
sát és hangul
és általában a
óval viselkedett.
szólta a zsidó-
tragikum megva
üldözések min-
tár magyar, akár
ellen dühöngő

Vértés dr. —
reakció is csak
am az álláspont-
magatartást ki-
özödésem, hogy
en kiut van. Es
égek mintájára
s zsidó politikai

pontok most is
és kérem elnök-
t, dr. Adorján
biket is, hogy
rat, figyeljenek
és dolgozzanak

nyelvi hatást vál-
U. Á. dr. Vág-
Ferenc marosvá-
nagyváradi és
k fel, végül dr.
Nemzeti Szövet-
i tudó és akaró
kösönését tol-
a annyira kivá-
retet tett, hogy
ogadni Vértés dr.

maradt együtt

bankettet meg-
én dr. Koczka-
elődséget tartott

ntásról

nmzeti Szövetség
olatosan az ország
prazentáló rebány
adó anket van
árgyát a románai
ásának kérdései
igen előnyösen
Vértés Adolf, aki
keretett, szűtan
Ere a nagyváradi
e hatalmas vissz-

ifára
azonnal
blitsa fel a
foni.
Paipari Rt.
p

Cal. Motilor
telefon 877

Mire volt koncessziója három évig a nagyváradí Lotru vámirodának

A vasutügyi vezérigazgatóság visszavonta a Lotru koncesszióját

(Oradea Nagyvárad, október 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Két esztendővel ezelőtt a vámolási és szállítási érdekeltségnek legnagyobb meglepetésére koncessziót, illetve monopóliumot adtak a nagyváradí Lotru vámirodának. Az új rendszer Nagyváradon a legkellemtlenebb körülmények között kezdődött. A Lotru a szabályok ellenére híredateleget állított fel Bihar-püspökön, majd rendelet érkezett a CFR központi irodájából, hogy mivel a határállomásokon kevés a hely, a tranzit vámolás Nagyváradon eszközölendő.

A Lotru koncesszióját és hatáskörét hibásítva rendelet alapján minden vagonot leállított és Nagyváradon vámkezelte. A Lotru tisztviselői olyan alitörökkel léptek fel, amelyeket még a vámhivatalok sem engedtek meg maguknak. Különböző cikk-knél olyan összegeket szedtek be, hogy gyakran 40-100 százalékkal fizettek többet a rendes ténál.

A Lotru működése ellen így nagyon hamar merültek fel panaszok és feljelentések a közlekedésügyi minisztériumnál, azonban minden panasz eredménye en maradt, a koncesszionális vámkezelés se nem javult, se nem lett olcsóbb, még védelmet sem lehetett kapni, mert — amint beszélték — magasabb körök védték a koncessziót. Nemrég egy exportcég emelt újabb panaszt, amelyet egyenesen Jonescu tábornokhoz, a vasutügyek vezérigazgatójához intézett, aki azonnal elrendelte a vizsgálatot. Pár héttel ezelőtt egy miniszteri bizottság szállt ki a pa-

naszok megvizsgálására és a vizsgálat váratlan eredményel végződött. Nemcsak a panaszok nyertek beigazolódást, hanem komoly gyanúok merültek fel arra nézve is, hogy a koncesszió bérbeadása és kezelése által súlyos károsodások érték a CFR-t. A vizsgálóbizottság részletes jelentést tett Jonescu tábornoknak, akinek előterjesztése alapján megvonták a koncessziót a Lotrutól és visszahelyezték a CFR saját kezelésébe.

Az elmaradt hat közepé óta a CFR alkalmazottai eszközözik a tranzitvám kezelését. Az a gyorsabb és olcsóbb lett a tranzitvám. Két számlát látnak az első napokban: egyiket még a Lotru állította ki 15 100 klg. bükk deszkaszállítványról, ahol a vámkezelési számla összege 326 lej, a másik számlát már a CFR állította ki és itt a vámkezelési összeg ugyancsak 15 100 klg. bükk deszkaküldeményről 162 lej. A differencia tehát 164 lej. Erre a kis differenciára volt koncessziója a Lotruak közel három évig.

Értésüléstük szerint a Lotru koncessziójának megvonása érdekében lépéseket tett Bukarestben és egyben bírót uton is érvényesíteni késett a kárigényeit az állammal szemben és napi 50 000 lej kártérítést követel. Eddétek, hogy a Lotruak a tranzit koncessziója mellett van még egy postai vámcsomagkezelésre vonatkozó koncessziója is és dicsé, hogy a szabálytalanságok bizonyultak, azt még mindig nem vonják meg tőle.

Kelet kapuja felé

Szabó Imre az Uj Kelet szerkesztőségének megbízásából hosszabb bakáni tanulmányra indult a szászvidéki zsidóság helyzetének megismerése céljából. Első cikkét, amelyet hajóra szállása előtt írt, alább ismertetjük.

Constanza, október 27. Kezdek elírni és menjünk csak szép sorjában.

Mindennek előtt figyelmeztetek mindenkit, nehogy elbizkosodjék. A török vizumoztatás a világ legkézenfekvőbb és legkönnyebb dolga, de amíg az ember eljut odáig, fél Bukarestet lejárhatja vagy lekocsikázhatja.

— Hol a török követség? — Kérded Bukaresti utitársadól már a vonatban.

— Jó, hogy megkérdezte — feleli — sok időt és fáradságot kímél meg vele. Mert kérem itt van, amint kijön a pályaudvarról, ott az orra előtt, kérném a Piata Buzesin, a Mataca macslár közelében. Három házzal odébb egy nagy cukrázdtól. Minden gyermek megmondja.

Hát megmondja, de rosszul mondja, bár ki is arra igazít. Mert a török képviselői hivatalok már régóta beljebb kerültek.

A városban a rendőr már megmondja a török követség címét, eljut az egy díszkört ki villa elé, amelynek udvari főbejárója előtt vállas, fiatal rendőrtiszt teljesít szolgálatot és egy még szálásabb szerezcsen. Nagy reverenciával fogadnak.

— Vizitálni méltóztatik? — kérdik.

— Vizumoztatni szeretnék — mondom.

— Diplomáciai vizumról van szó?

— Egyszerű, olcsó, lehetőleg ingyen vizumról.

Ebben a pillanatban egy szinte láthatatlan árnyalattal lezáll a tekintélyadásban és barátság villan a szeméből. Megajmogat a mosolyával, megbocsát, hogy nem vagy diplomata, talán éppen azért szeret és karonfogva megmutatja, merre menj, hogy eljuss a „Tizasztal-utóca”, egy kupalaku vízvezetési épület közelében a török konzulátusra.

Halk, egyszerű előszoba, egy egészen közömbös szakállas szolgálóval.

— Vizum, vizum! — mondja valami gyoroklott áhitatfével és rámutat a székre.

De rá sem érsz pihenni, mert kijön egy borotvált arcú, mély, bánatos és mégis élénk szemű fiatalember a fehér, szárnyas ajtón és invitál be az íróasztala elé. Átnézi az íróasztalt és megkérdi, van-e idő, félóra a várakoz-

zásra, ha nincs, gyere el délután.

Délután nem enged, hogy megköszönje az ember a szíveségét, előzékenyen elibéd siet az arab írással vizumozott utlevállal és szerencsés útát kíván.

Izultós adott a török kedvességéből.

Ha pedig az ember kijött a világra — erre oktat egy régi török közmondás — akkor nézze is meg. És mi világibb és mi nézevőbb van manapság, mint egy tánchelyiség igazi, humanitástan Angliából exportált jazzal.

Másodrendű helyiségekben, vagy kisebb városok lakójaiban vizumoznak és furcsának tetszenek a mondán-táncok. Mint amikor kivilágitott táncosnőket néz az ember az utcáról, nem halja a zenét és csak groteszk emberi hajlások lát. De itt, erre a fülledt nédsip zenére, ezekre az apró, szaggatott taktusokra, erre a buja afrikai melódikára valóban nem is lehet, csak ezt a bomlott, lábat ficomitó, ezt a csapódó, nagyon síelő táncot járni, amit charlestonnek neveznek.

A nők — öregek és fiatalok, kreolra és pirostra festettek éppúgy, mint az üdék és természetesen srobörűek (mú és nővényhzi virág) élnek halszék és táncot, de a férfiak közül már csak a fiatalabbja bírja lábba.

Az öregebbje már csak szemmel bírja. Nem szívesen nézem ezt a látványosságot, a lelkiismeret is megborsongat, péntek van, estére templomba jönni ezekkel a benyomásokkal, pogány dolog, megyek, megmosom a kezem, fizetek és bucsunom a Charlestontól.

Utam egyenesen a spanyolok zsinagógájába vezetett. Valahányszor péntek este arra jártam, mindig felt padrokat találtam, ezuttal alig két „minjan” ált a faragott, méltóságos székken, a káutor e gyér publikum hangulatából segíthette diszpozícióját, mert nagyon szablonosan énekel.

De egy dolog nagyon melegen hatott rám, az, hogy a gyászoló vizumoztatás milyen szeretetteljes figyelemmel csinálják itt.

A szombatot köszöntő „Löchó dódi” után a szolgálta jelt ad egyfelől a gyászolóknak, akik az előcsarnokból bújnak a templomba, másfelől a frigysekrény körül ülő „choclam”-nak és előjáróknak. A gyászolóknak letűnek a számukra főtartott székekre. Ekkor odajönnek a talárok, fővegek honorációrok, némán keset fog mindgyikük az elárváltakkal és az istentisztelet végéig szemben ülnek egymással.

Azután fölállanak, újra készfogs és így bucsuznak:

— Az Ur vigasztaljon benneteket Cion és Jerüsolajim többi gyászolóival!

Másnap nagyon szerettem volna egy chaszid bet hamidrásban a műzafimákat elmondani és lementem Vacarestibe, a Dambovicz fölé, a proletár-negyed szomorú sikátorába.

Azt hittem, itt cupa zárt boltot találok, de bizony egy egy mézszarvák és vendéglő kivételével („strict cover”) csak egy tisztító — Salamón Waid, Vopzelaris la brandafiri — arórsá-hoz címzett intézete volt bezárva. Két templom egymás mellett a Strada Mamelurie, a fehérkék színeben tartott „Acadut-kodes” és az osztrák-német zsidók temploma a „Fraternitas” mögött húzódik meg Bukarest egyik talmudí büszkeségének, a „Melbin”-nak temploma, valami bet hamidrás fölé. Itt már hívőket is lehetett látni egészen szép számban. Az almanor fő ép n áll, a nők csuszlya sűrű fehér fatyolial különöndik el a templomcsarnoktól, oldalt magas üvegszekrények tele könyvekkel, a frigysekrény fölött az aranyozott díszítések közül feltűnően kidomborodik két orcsulán, szárnyakkal a hátukon és vontosövű trombitával a szájukban.

Ahogy ezt a furcsaságot bámulom, hozzám lép — mialatt morzsolja az imát — egy szakállas testvér, kezét nyujja és, megint csak ima közben, megkérdi honnan jövök.

Felvilágosítom és — én sem akarok zsidótlanabb lenni, hát szintén kérdést teszek föl. — Mondja öregek, tanulnak is ebben a bet hamidrásban?

— Csak tanultak. Amig maguk Míramarosból ide nem jöttek.

— Ezt nem értem!

— Pedig megértheti. Ide jöttek a hosszú pejszakkal és azt hirdették, hogy nem kell tanulni, az egyáltalában nem fontos, hanem imádkozni kell sokat.

Aztán kellett hallgatni rájuk?

Keserűn fölkapogott és természetesen kérdéssel válaszolt:

— Hát ha öt ember mondja száznak, hogy nem kell adósságot fizetni, akkor a száz nem fut az öt után?

Ez a bölcsesség meggyőző erővel bírt ugyan, de én bebizonyítottam, hogy könnyű dolog volt a talmudtól eltérő ezeket a „chaszidokat.” Addig, addig dialógizáltunk egymással, míg igazat adott nekem.

Jó érzés volt eljönni Konstancába azzal a tudattal, hogy a szigeti chaszidok becsületét megvédtem.

Konstancát újból fölfedezni nem kívánom, de a jiratlanok kedvéért meg kell említenem, hogy többet, ha van is véletlenül, mint ötezer lej értékű valuta, senki ne tizzon abban a reményben, hogy átvihé konstancinapolyba.

Ne vegyen magához sok pénzt és ne bízza rá magát Kolozsvári információkra a hajók indulását illetőleg. Hajó kétszer indul csak hetenként, nem délután négykor, hanem este kilenckor. Az idő e pillanatban derült és ősziesen nyugodt, de a horizont fátyla és a nyugtalan felhők nem biztatnak e szép őszi időjárás állandóságára.

Mégis reméljük a legjobbat és a Fekete tenger partjáról, hajóbaszállás előtt szívesen köszöntöm Erdélyt. Embereit és bércseit!

Szabó Imre

Eur

(Cluj-Kol tudósítójától.)

hült le. Egész hõng. Magya lentenek. Sz zik és a szár Póstyénben Béciben is Franciaország Hátte este ó vihar dühõg erõs. A fran vanik. A La

Eg

(Budapest

tõjatól.) Dr. nemzetgyûlé õrökör lakás mintegy négy datt és beteg sz tû lett. idegbaj jelen t mására ke akarták szál alispáni hív végett. Délu szobában bá ségében segí dolgozó emb nyiwa, megá kisenvedett

Két cs

A gyul

(Cluj-Kol tudósítójától.)

remébe ma emlékezetû k tragikus volt Két balásfa mester és Pu birák elõtt, elõs vádja m lasztások tul batyár lázas belbalás õ

A vádira Bruma Gaed Balásfalvára egyik választati, amely tájban érkezt egyik étteret kormány, au szítésekét tet élet centrum szigorú istét stült ellenzék sére és a ve lott, két üg geneket.

Bruma n

asztalnál. A és a fekete bukaresti lap még körözött merni. Aron alá vették a magához int lödött, miko daltetési hely deltak helyet Ez eleinte t vette félárú melyet mint A csendõrne

Ivott-e

Az őszi ujdonsága
a Dreher Hagenmacher sörgyár
őszi sõre
Extra-Special
mindenütt kapható

* Szövet, plüsch, bársony, vászon stb. legolcsóbb a „Reclam” Textilruhában. (Fõpostával szemben.)

Európaszerte hó és szélvihar dühöng

(Cluj-Kolozsvár, október 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az enyhe őszi hirtelen átmenettel hűlt le. Egész Európában hó és szélvihar dühöng. Magyarország igen sok részéből vihart jelentenek. Számos helyen kedd reggel óta havazik és a szántóföldeket tíz centiméteres hó fedi. Póstyénben a havazás egész napon át tartott. Bécsben is kedd reggel óta havazik. Egész Franciaországból abnormális időt jelentenek. Hétfő este óta egyes vidékeken borzalmas szélvihar dühöng, amely Brest és Tour környékén erős. A francia feltöredőn kedd reggel óta havazik. A La Manche csatornán állandóan nagy

viharok vannak. Belgiumból is óriási viharokról érkezik jelentés. Hétfőn délután Monastirban borzalmas vihar volt, amely tíz percig tartott. Sok épület megrongálódott.

London, október 27. Hamiltonból érkező hírek szerint a permudai szigetek a vihar által okozott kárt háromszázmillió dollárra becsülik. Több, mint 500 az épületek száma, amelyeket a vihar súlyosan megrongált.

Olaszország több részében is viharos időjárás van és néhány helyen nagy havazások. Róma környékén is súlyos károkat okozott a vihar.

Egy egri kanonok és képviselő revolvérrel főbelőtte magát

A kanonokot állítólag egy ellensége üldözte halálba

(Budapest, október 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Dr. Nagy János egri kanonok, magyar nemzetgyűlési képviselő tegnap délután öt órákor lakásán halva találták. A kanonok mintegy négy évvel ezelőtt betegkedni kezdett és betegsége napról napra súlyosabb természetű lett. Egy ideggógyász a kanonokon az idegbaj jelenségeit állapította meg. Az orvosok ráadásra kedden egy külföldi szanatóriumba akarták szállítani a kanonokot és őccse az alispáni hivatalba ment utlevél megszerzése végett. Délután öt órákor ment haza és a sötét szobában bányját a földön fekve találta. Rémültségében segítségért kiáltott, mire az udvaron dolgozó emberek bejöttek és az ablakokat kinyitva, megállapították, hogy a kanonok már kiszenvedett. A kanonoknak jobb keze a fejé

alatt volt és kezében még szorongatta a pisztolyt. Őccse azonnal értesítette a rendőrséget és a kiszállított bizottság megállapította, hogy a képviselő álló helyzetben lőtte át a halántékát. A golyó átfurta a fejet és jobb fülön jött ki. A képviselő nyomban meghalt.

Nagy János dr. az utóbbi napokban állandóan panaszodott. Őccse azt állítja, hogy a kanonok egy ellenvegézől fenyegető levelet kapott és véleménye szerint ez is magyaráltatja benne az öngyilkosság gondolatát. Ennek az állításnak a valódiságát a rendőrségi vizsgálat fogja eldönteni.

Nagy Jánost 1925 januárjában nevezték ki és annak idején installációján az egész kormány részt vett.

Két csendőr Tomescu rablóvezérnek nézte a dévai ügyészt és letartóztatta

A gyulafehérvári törvényszék felmentette, a kolozsvári tábla két évi börtönnel ítélte a túlbuzgó csendőroket

(Cluj-Kolozsvár, október 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári ítélőtábla tárgyalótermébe ma déslőnt bevozt a tavaszi viharos emlékezetű kamarai válsz ísoknak egy minden tragikus volta mellett is jellegzetes epilógusa. Két balázsfalvi csendőr: Boldor Gheorghe őrmester és Puian Joan csendőrkápiár állottak bírni előtt, hivatalos haselommal való visszaélés vádjá miatt. A tárgyaláson felvonult a válszítások tulftótt hangulata, Tomescu rablóvezér lázas üldözése és végül a csendőroket hűbebalálás önkényes intézkedései.

A vádirat szerint a válszítások alkalmával, Bruma Gaergha, a dévai törvényszék ügyésze Balázsfalvára utazott és utasítása szerint az egyik választási szekcióhoz akarta útját folytatni, amelynek elnöküül volt kizemelve. Dél-tájban érkezett meg a városkába és betért az egyik étterembe, hogy éhségét csillapítsa. A kormány, amely emlékezetesen hatalmas erőszaktéseket tett, hogy az erdélyi román nemzeti élet centrumában magához ragadja a győzelmet, szigorú intézkedéseket léptetett életbe az egyesült ellenzék választási korrupciójának ellenőrzésére és a vendéglőben, ahol Bruma megszállott, két ügybuzgó csendőr is figyelte az idegeneket.

A királyi ügyészt Tomescunak nélik

Bruma nyugodtan magtelepedett az egyik asztalnál. A két csendőr azonnal figyelmeztetett és a fekete angolbajuozos idegenben Boldor a bukareeti lapok fényképei nyomán, az akkor még körözött Tomescu rablóvezérét vélte felismerni. Azonnal a kutszó pilántások keresztüze alá vették a nyugodtan falatozó ügyészt, aki magához intette a csendőroket és érdeklődött, mikor indul az a vonat, amely őt rendeltetési helyére szállítja el. Boldor felvilágosítások helyett igazolásra szólította fel Brumat. Ez eleinte tréfára vette a dolgot, végül is elővette féltárcájá váltására jogosító igazolványát, melyet mint hivatalfőnök ő maga írt volt alá. A csendőroket felüött.

— Hohó — jelentette ki — ilyen igazolványt mi dunki hamisíthat magának. — Nem vagy te ügyész, te vagy az a híres Tomescu! A törvény nevében...

Azzal már is paranciot adott Pulannak, hogy tartóztassa le. Az ügyész kétségbeesetten vildkezett, tiltakozott, kapálózott, de semmi sem segített. A két csendőr lövésre tartott fegyverrel végigkísérte Balázsfalva utóin és az ügyészségi fogházba csukták. A nagyszerű fogárolt azonnal értesítést tettek. Itt azonban az ügyész válszításokkal való elfoglalva és Brumat minden kontroll nélküli, a két csendőr jelentése alapján lecsukták.

Tomescu helyett — egy ügyész

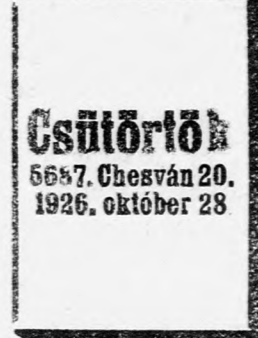
Mánap Ionescu Vargil, a balázsfalvi ügyész lement az ügyészségi fogházba, hogy hírneves vendégét meglekintse s letartóztassa megerősítés. Elképzelhető elképdedésre Tomescu helyett régi barátjars, a dévai ügyészre talált. Természetesen azonnal szabadlátra helyezte, a két csendőr ellen pedig hivatalos hatalommal való visszaélés miatt megindult az eljárás.

A gyulafehérvári törvényszék két hónappal ezelőtt tárgyalta a két csendőr ügyét és beigazolnak látva jóhíreműségüket, mindkettőt felmentette a vád alól. Felebbezés folytán ma déslőnt került a kolozsvári ítélőtábla elé a két csendőr ügye. A tábla Pop-tanácsa úgy találta, hogy a két csendőroket nem állott jogában az ügyész igazolványának valódiságát kétségbevonni és ezért Boldor Gheorghe-t két évi, Puian Joan egy évi börtönnel ítélte. Dr. Boila Pal, a csendőroket védője az ítélet ellen a legfőbb semmitűszékhez felebbezett.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja. Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő dr. Marton Ernő. Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai napról

Áldás

Ki életünket megáldotta hittel, a lelkünkbe csokolt fényt és harmatot, ki mindig újabb, szent időkre vitt el es minden szépert rajongást adott; ki feltűzelte beteg vágysinkat előrs úve vér n és tűzőn, hogy karjainkba véve magzatinkat keresztül törjünk fardó időn; ki nekünk adta megverőnknek sorsát: teremni újat, mámosas üdét, ahol csak perlatát hamu volt az ország felszínét évek hamvadó tűzét; ki megtant remélni, vágyoni, hinni, s talán a csodák világába visz, — és ordító szörnyeteket lebirni, áldással áldva meg azt, aki hisz:

Erő az. Búszka, szent és diadalmas, mert halclujak hangja zeng vele; s bár névtelen — de mert nagy és hatalmas, legyen megáldva tiszta, szent neve...

Kolozsvár, 1926. Kugel István

— Pénteken lesz Mária királyné születésnapja. Bukarestből jelentik: Mária királyné pénteken lesz a születésnapja. A kormány kabal útján küldte el szerencsekívánatait. Mária királyné kedden meglátogatta a Niagarát, majd a Buffaloban tartott kisebb recepció után Kanada felé elutazott. A buffalói programnak egyrésze elmaradt. A királyné már egészséges ugyan, de fardat és kíméletre szorul. Maga a királyné abszurdnak jelentette ki azt a küllöldi sajtóban elterjedt hírt, hogy visszahívták volna Romániába.

— Miért nincs magyar tagja Kolozsvár kinevezett városi tanácsának. Bukarestből jelentik: Bethlen György gróf Bukarestben való tartózkodása alatt Goga belügyminiszternek szemrehányást tett azért, mert a kolozsvári ideiglenes tanács kinevezése alkalmából a magyar pártot mellőzték. A belügyminiszter kijelentette, hogy tévedésről van szó, mert két hely a kolozsvári interimáris bizottságban a magyar párt részére van fentartva és kérte a magyar párt elnökét, tegye meg a javaslatát a két hely betöltését illetőleg. A „Rapid” munkatársa a belügyminisztériumban a községi tanácsok reterensétől ma azt a felvilágosítást nyerte, hogy a közigazgatási törvény szerint az interimáris bizottság maximum tizenegy tagból állhat és így magyarpárti tagok kinevezéséről csak akkor lehet szó, ha a bizottság két jelenlegi tagja lemondana, ami azonban eddig nem történt meg.

— A kolozsvári zsidó egyetemi hallgatók menza-bálja. Szombaton este, október 30-án fog lezajlani a kolozsvári zsidó egyetemi hallgatók menza-bálja, melynek tiszta jövődelmét a zsidó menza felségélyezésére fogják fordítani. A bál iránt a kolozsvári zsidó társadalom minden rétegében nagy érdeklődés nyilvánul meg és remélhető, hogy a bál anyagi sikere biztosítani fogja a zsidó egyetemi hallgatók tanulmányi lehetőségeit. Ezt a lehetőséget megteremteni minden zsidónak elemi kötelessége.

— Milliós károkat okozott a Galac melletti erdőtüz. Bukarestből jelentik: A Galac melletti Tulucesti erdőben, amelynek bigyulladásáról tegnap hírt adtunk, 800 hektár leégett. A tüzet katonák segítségével csak ma reggel oltották el. A kár többmillió lejre rug.

Róth
cipészniél
Szép-u. 2. sz.
alatt készülnék
a legújabb
divancu
cipő-
különlegessé-
gek.

Ivott-e már „Dácia” vizet?

1926 október 28
széfogás és így bu-
menteket Clon és
!
volna egy chaszid
akat elmozdítani és
ambovicz fölé, a
toraiha.
holtot találók, de
vendéglő kivéte-
tisztító — Sla-
adafiri — aró-sá-
rva. Két templom
melurín, a fähr-
kodes” és sz osz-
a „Frateritas”
egyik talmudi
temploma, va-
ár hívőket is le-
osn. Az simeor
írú fehér fatyol-
ernoktő, oldalt
yveitel, a frigy
diszítések közül
szán, szárnyak-
ombliával a szá-
mulom, hozzám
— egy szakállas
t csak ima köz-
akarok zsidót-
est teszek föl-
k is ebben a bet-
guk Miramaros-
jötték a hosszú
hogym nem kell
fontos, hanem
juk?
németesen kér-
száznak, hogy
tor a száz nem
vel birt ugyan,
könnyű dolog
et a „haszido-
nk egyruással,
ncóba azzal a
ok becsüllett
nem kívánom,
lt emlitem,
mint ötezer
n abban a re-
inápolyba.
t és ne bizza
kra a hejők
ndul csak he-
nem este ki-
ilt és őziesen
a nyugtalan
dójárás állan-
a Fekete ten-
szívesen kö-
peit!
abó Inre

Sága
sörgyár
cial
ható
szon stb.
(Főpostával)

— Jean Chrissoveloni temetése. Bukarestből jelentik: Tegnap temették el Jean Chrissovelonit, a Banca Chrissoveloni fiatalon elhunyt elnökét. A Biserica Albana tartott gyászszertartáson megjelentek Coanda, Mitileneu, Lepadatu, Manolescu miniszterek, továbbá Maniu, Popovici Mihály, Argetoianu, Madgearu, azonkívül Oromolu, Blauk Mór és Aristid, Ely Berkovitz és a fővárosi bankok összes vezetői, valamint igen nagy gyászoló közönség. Leonida mérnök és Gafeneu, az „Argus” igazgatója tartottak gyászbeszédet, aztán a gyászmenet az északi pályaudvarra vonult, ahonnan az elhunytat Chidigenibe szállították és itt ma helyezték örök nyugalomra a családi sírboltban.

— Sternberg Aladár plakettjei a nagyváradi cionista konferencián. A „Föld” egyik számában illusztrációkban mutatta be dr. Sternberg Aladár szigetű orvos művészi plakettjeinek szépségeit. A kiváló zsidó művész a november elején Nagyváradon lezajló országos cionista konferencián egy kő- és terebent fogja kiállítani részplakettjeit, rézkarcát és papírmetszeteit. Ez a kiállítás lesz az első alkalom arra, hogy ez az értékes zsidó művész műveit az egész erdélyi zsidósággal megismerhesse. A kiállítás iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg és bizóra vehető, hogy a művészi kiállítás a siker jegyében fog lezajlani.

— Házasság. Titor Dénes a „Mult és Jövő” felelős szerkesztője és Ungár Lili urleány Budapesten házasságot kötöttek. (Mindem külön értesítés helyett.)

— Erdős Lilly és dr. Benjamina Sándor, Dicioanmartin, házasságot kötöttek.

— Eljegyzés. Rosenzweig Antal leányát Margitot Cluj eljegyezte Ulmann Oszkár Nagyvárad.

— Halmágyi Mária eljegyezte Gáspár Hermann festőművést.

— Neustadt Emma roshavira, Valemare és Fischer Sándor Koren Kajemet bios, Brad, jegysek.

— Egy volt miniszter bujtatta fel Gibbon asszonyt a Mussolint elleni merénylőre? Rómából jelentik: Hétfőn kezdtek tárgyalni Gibbon Violeta asszonynak, Mussolini merénylőjének pórázát. A védőtől az a védekezés, hogy egy ellenzéki képviselő is volt miniszter bujtogatta fel a merénylőre és attól kapta a revolvért is. Ellenzéki körök szerint a különben is beszámíthatatlan Gibbon asszonyt a kormány részéről befolyásolták erre a vallomásra, mellyel az ellenzék akaratát kompromittálta.

Hashajtóznak, vértanúknak „Koprol” — kincs, párja nincs.

— A „Jövő Társadalma” legújabb száma. Most hagyta el a sajtót a „Jövő Társadalma” című társadalomtudományi és szociálpolitikai szemle októberi száma. A gazdaság területén folyóirat Papp Aurél gyönyörű festményének, a „Bajtörjének” címűnek illusztrációját közli. Erdélyi Viktor a „Mócsok földje” címmel kezdi meg szociográfiai felvételeinek sorozatát. A „Szemle” rovatba Salamon László, Petru Suciu és még sokan mások írtak cikkeket. A „Sajójegyzetek”-ben a legaktuálisabb társadalmi és kulturális eseményekről találunk érdekes megjegyzéseket. Ezenfelül a „Könyvekről és írásokról” című rovat a legújabbban megjelent szociológiai művekről számol be.

Ne hagyja magát!
 hirdetésekkel. Bármily zeneművet raktárról e tántorítani. legolcsóbbban szálit Revész Béla Marosvásárhely. Kérjen a jegyzéket.

— Becsületrend az emberiségnek adozott vért. Párisból jelentik: Briez könyvelőt a becsületrenddel tüntették ki, mert 101 esetben adta vért vértátomlesztés céljaira. A kintünetett különben 29 éves, soha egyetlen fillér honoráriumot sem kapott az átengedett vért. Azok a betegek között, akik Brieznek köszönhetik életüket, szerepelnek egy dél-amerikai köztársaság elnöke és egy európai uralkodó hercege. Briez egy ízben 24 óra belül háromszor adott egy-egy negyedik vért.

— A kőd miatt lehetetlen a hajózás a hamburgi kikötőben. Hamburgból jelentik: Szerdán éjjel olyan áthatolhatatlan sűrű köd ereszkedett le az Elbe alsó folyása mentén és Hamburg kikötőjében, hogy a hajózás teljesen

Összehívták a nemzetvédelmi tanácsot

Kiülekedett a konfliktus Lepadatu pénzügyminiszter és a hadsereg között a hadügyi költségvetés kérdésében

(Bucuresti-Bukarest, október 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Lepadatu pénzügyminiszter ma a hadügyminisztériumban dolgozott a hadügyi tárca költségvetésén. A pénzügyminiszter tudvalevőleg nem hajlandó a hadügyi tárca részére előirányozni azokat az összegeket, amelyeket a hadügyminiszter a hadsereg reorganizálásának céljaira kér. Emiatt a konfliktus miatt összehívták a nemzetvédelmi tanácsot. Valamennyi hadsereg főnöke ellens van a pénzügyminiszter politikájának.

Averescu tábornok ma megbeszélést folytatott Mircescu tábornok hadügyminiszterrel a hadügyi költségvetésről. A hadügyminiszter ezután Lepadatu pénzügyminiszterrel folytatott tanácskozást. A „Lupta” értesülése szerint a hadügyi költségvetés összeállításáról körül népszerűség abban állnak, hogy a pénzügyminiszter mezezesenő takarékoskodik kíván, ezzel szemben katonai körök a hadsereg valamennyi szükségletének feltétlen kielégítését követelik.

Molnár Ferenc az idei irodalmi Nobel-díj egyik jelöltje

(Stockholm, október 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az irodalmi Nobel-díj győztesének neve november 1-én fog nyilvánosságra kerülni. Régi hagyományok szerint a Nobel-díj bizottságának tagjai a legszigorúbb titoktartással halgatnak a jelöltek nevei felel, annyi azonban a avéd tudományos akadémiai és a parlamenti tárgyalásokról, valamint magánbeszélgetésekből kiszivárgott, hogy a díjra három jelölt van és

pedig Thomas Mann, Sigfried Undeven és Molnár Ferenc. Molnár Ferenc különösen a Liliom című drámájával érte el, hogy bejelölték a Nobel díj jelöltjei közé. Nemsokára kerül bemutatásra a stockholmi színházban Molnár Liliom című drámája. Molnár a Nobel díjra a bizottság ugyanezzel professzor tagjai ajánlják. Hír szerint Molnárnak negyverszázalékos esélye van a Nobel-díjra.

szünetelt. Szerda éjjel óta egyetlen gőzös sem jöhetett be a hamburgi kikötőbe, az elindult hajók pedig az Elbe torkolatánál kénytelenek voltak horgonyt vetni. Cuxhavenből is hasonló ködről érkezik jelentés és ott is szünetel a hajózás. Az északi tengert is sűrű köd lepi el.

Három új szó „Koprol” legjobb hashajtó.

— Wieder Salamon rabbi szombati előadása a szigeti templomban. Szombaton nagyon érdekes előadást tartott a szigeti ort. zsidó nagytemplomban Wieder Salamon rabbi, a nyiregyházi ort. főrabbi veje. Az illusztris nagytudós szónok, aki hervadtan érdekeset szerzett magának a szigeti vallásos ifjúság szervezésével, beszédjével lebilincselte a nagy halgatóságot. Beszédében kiemelte, hogy a zsidóság jövője az összes vallásos zsidóság egyesülésétől függ, melynek törekedni kell, hogy a vallásos érzést az ifjúság körében gyarapítsa és a legnagyobb áldozatokkal fáradozni a nagy zsidó nyomor csillapítására.

Metszett vizes pohár ..	4'50
" pezsgős ..	4'—
" boros ..	3'50
" likörös ..	3'—
Karlsbadi teás csésze ..	25'—
" feketés ..	18'—
6 szem. ebédlőkészlet ..	380'—

FISCHER üvegudvar, Cluj.

A FILM

Angliában világpolitikai kérdés lett a filmipar fejlesztése. A film fontosságát mi sem bizonyítja jobban, minthogy az angol világbirodalom konferenciája a legfontosabb államügyek mellett, sőt igen fontos államügyek előtt az angol filmipar megvalósítását tárgyalta. Angol film tulajdonképpen alig van és az őriási angol birodalom mozi látogató közönsége adót, még pedig igen nagy adót fizet az amerikai filmiparnak. Ezen a bizonyos segíteni a világbirodalmi konferencia és már kidolgoztak is egy tervet, amely szerint évenként száz angol filmet kellene készíteni az angol nyelvterület és az angol határai terület igényeinek a kielégítésére. A terv elkészült és a világbirodalmi konferencia megállapította, hogy egyelőre megvalósíthatatlan, mert nincs rá pénz. Olyan őriási tőke kellene az amerikai filmiparral való versenyhez, hogy az angol tőke nem mer hozzákezdeni ehhez a dologhoz. Egyelőre az előkészületek munkájára szoríkoznak, mert amint a világbirodalmi konferencia szakértői megállapították, Angliában sem a megfelelő technikai felkészültség, sem a megfelelő művészi személyzet most még nem áll rendelkezésre. A fejlett amerikai filmiparral csak csatendők munkája után lehet majd megbirkózni az angol világbirodalom filmiparnak, amely most, amint a világbirodalmi konferencia résztvevői nagy meglepetéssel és nagy felháborodással tapasztálták, messze mögötte marad nemcsak az amerikai, hanem a német filmiparnak is. A film tehát világpótléma lett, a világt kereskedelem és a világpár egyik legfontosabb kérdése.

Iskolai mozifilmek. Amerikai mintára Németország után most Oroszországban kötelező az „iskolai mozi”. Hetenként mutatnak be kulturális filmeket az iskolákban mozitermében, amelyekből azután a tanulónak vizsgázni kell. Ez is bizonyítja a kinematográfia ma még beláthatatlan fontosságú fejlődését.

* Palesztinába készül? Akkor már most rendelje meg a legújabb magyarul Palesztina-Egyiptom Utmutatót (Baedekert) az Uj Kelet könyvvezetőségénél. Ára vászonkötésben, 200 lej.

* Biztosítsuk életünket és vagyunkunkat a Franco-Romana Ált. Biztosító Rt.-nél. Képviselet az ország minden helységében.

Üzletáthelyezés!

Chic de Paris

(volt Lőrincz & Tóth)

női divatruháza átköltözött Főter 8. szám alól

Str. Nic. Jorga 3.

sz. alá (volt Jókai-u.) Generala palota

★

Az összes raktáron levő árukat rendkívül melyen leszállított árakon árusítjuk.

Csütörtök

Luxe
Kiváló film

és C
O. l. si. si. ter

leg
Fek

SÁ
nagyzerű

szelvé
Az alant
tött megáll
laltak arra,
tékükben be
vásárolt áru
szerkeszke
szelvényeiv
lyeket város
zöljük.

Brass

Ascher Test
legolcsóbb be

W. & G. S.
különlegesség
Lévy Sándor
gyermekruház

M. Blatt (S)
gyári lerakata
N. A. Bind
nyakkendők,

Fenyvesi E.
vaszi nőruha

Benkő Igná
zeneműújdoms
beszerzési fo

Fährdrich
alpakka dísz

Gáll Albert
csemege és g

Salamon-g
nivizek, pudé
kek legolcsóbb

Nagysz

J. H. Rose
fekcióban a
szolgálat

Simon Tes
külföldi szöv

I. Grünber
és férfi divat
forrása

Kovács Izs
cipőkülönleg

N. Tesler
Ferdinand 8)
raktáron

Renaissan
Maria 49] I
merve a leg

Bonboneri
árúk és cuk
forrása.

ácso

g között a

miniszter ma
szter tudva-
amelyeket a
miatt össze-
ügyminiszter

miniszterrel a
el iolytatott
őrült nehé-
ezzel szem-
etelék.

l-dij

van és Moh-
sen a Lihom
bejelölték a
a kerül be-
lónár Lihom
jra a bizott-
ánlják. Hír-
lékos esélye

... 4.50
... 4.—
... 3.50
... 3.—
... 25.—
... 18.—
... 380.—
Cluj.

rdés lett a
ségát mi sum
világbirodalom
gyek mellett,
angol film-
film tulajdon-
rodalom mozi-
gen nagy adót
a brjon ak.r
és már kidol-
évenként száz
az angol nyelv-
igényeinek a
világbirodalmi
előre megvaló-
yan óriási töke
ó versenyhez,
ezdeni ehhez a
munkájára szo-
ni konferencia
sem a meg-
megfelelő mű-
rendelkezésre.
színdék mun-
angol világ-
os, amint a
fi nagy meg-
konstatáltak,
amerikai, hanem
világprobléma
par egyik leg-

erikai mintára
an kötelező az
be kulturfil-
n, amelyekből
Ez is bizonyi-
thatatlan fon-

kkor már most
vü Palesztina-
az Uj Kelet
a, 200 lej,
gyonunkat a
nál. Képvise-
n.

Select-mozgó
Október 28 iki kezdettel:
Luxemburg grófja
Kiváló filmprodukció. Lehár hasonnevű ope-
rettje után. Főszerepben
Gheorghe Wals
és **Charles de Roque.**
O. lísi si er. Monopol Atlantic

Urania-mozgó
Október 28 iki kezdettel:
Harry Piel
legújabb nagyszerű filmjében, a
Fekete Pierot-ban.
Monopol Transfilm

Apollo-mozgó
Október 28 án mutatja be
Sámson kiváló művészt
ATTILA
nagyszerű filmben. Monopol Trans.

Az Uj Kelet szelvénybeváltó helyei.

Az alant felsorolt cégek az Uj Kelettel kötött megállapodás alapján kötelezettséget vállaltak arra, hogy lapunk szelvényeit teljes értékükben beváltják, oly módon, hogy a náluk vásárolt áruk összegének 10 százaléka — fő szerkesztőkkel 5 százalék — az Uj Kelet szelvényeivel fizethető. A szelvénybeváltó helyeket városok szerint naponként felváltva közöljük.

- Brassói szelvénybeváltó helyek**
- Női divat**
Ascher Testvérek (Str Portii 5) Női divatcikkekben legolcsóbb bevásárlási forrás
 - Férfi divat**
W. & G. Schull (Str Principele Carol 9) Férfidivat-különlegességek és szabóság
Lévay Sándor és Társa [Cérna-u. 7.] Férfi, női és gyermekruházati cikkek részletáruháza.
 - Kötött áru, harisnya**
M Blatt (Str Portii 38) Harisnya kötött-szövött áru gyári lerakata
N A Binder (Str Portii 15) Speciális férfi ingek, nyakkendők, férfi és női harisnyák a legbiztosabb árban
 - Konfekció**
Fenyvesi & Sámuel (Len-sor 31-33) Őszi, téli és tavaszi nőruha különlegességek — Szabott áruk
 - Könyv, papír**
Benkő Ignác (Str Portii 52) Az összes könyv- és zeneműnyomtatványok kaphatók. Papírárakban a legolcsóbb beszerzési forrás
 - Óra, ékszer**
Fühdrich Béla (Str Portii 34) Óra, ékszer, ezüst és alpakka dísz tárgyak, valamint optikai cikkek kaphatók
 - Fűszer, csemege (5%)**
Gáll Albert (Str Portii 68) Telefon 3-15) Fűszer, csemege és gyarmatáru kereskedés
 - Illatszertár**
Salamon-gyógyszertár [Kapu-utca 51.] Parfümök, kölnivizek, puderek, arckrémek és összes kozmetikai cikkek legolcsóbb beszerzési forrása.
- Nagyszebeni szelvénybeváltó helyek**
- Konfekció**
J. H. Rosenthal [Regina Maria 11] Női és férfi konfekcióban a legolcsóbb beszerzési forrás. — Szolid kiszolgálás
 - Szövet**
Simon Testvérek [Piata Reg Ferdinand 8] Bel és külföldi szövetek dus választékban állandóan raktáron
 - Női és férfi divat**
I. Grünberger Str [Str Elisabeta 17] Rőfös áru, női és férfi divatcikkek, harisnyák legolcsóbb beszerzési forrása
 - Cipő**
Kovács Izsó [Str Regina Maria 17] Bel- és külföldi cipőkülönlegességek a legmodernebb kivitelben
 - Óra, ékszer**
N. Tesler „Cronometer” óra és ékszeráruháza [Reg Ferdinand 8] Precíz órák és ékszerek állandó nagy- raktáron
 - Illatszertár**
„Renaissance” drogéria és illatszertár [Str Regina Maria 49] Illatszerek originális csomagolásban és kimérve a legolcsóbban kaphatók
 - Csemege, cukorka (5%)**
Bonboneria — Goldstein [Str Elisabeta 19] Csemege áruk és cukorkakülönlegességek legolcsóbb beszerzési forrása.

KOZGAZDASAG

Törvény készül a szesztermelők kényszerszindikálizálására

Életrekeletik a központi gyümölcs-pálinka-főzdeket. A felemelt szeszadó felére csökkentette a szeszfogyasztást

(Cluj—Kolozsvár, október 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Röviden közölte már az „Uj Kelet”, hogy néhány nappal ezelőtt Bukarestben végleg megalakult a romániai szesztermelők szindikátusa. A szindikátusnak az a célja, hogy egyfelől a szesztermelést szabályozza, másfelől pedig az értékesítés szempontjából irányító szerepet töltsön be.

Mint ismeretes, a szindikátus megalakulását hosszas tárgyalások előzték meg, amelyekben úgy az ipari, mint a mezőgazdasági szesztermelők résztvettek. Ezek a tárgyalások azonban a két csoport között fennálló érdekellentétek következtében eredménytelenül végződtek. Hogy a szindikátus most végre mégis megalakulhatott, ebben olyan körülmények játszottak közre, amelyek egy csapásra megszüntették a régebbi tárgyalások alatt felmerült ellentéteket. Igen érdekesen világította meg különben a szindikátus megalakulásának körülményeit az egyik kolozsvári szeszgyáros, ahihez információért fordultunk és aki a kérdés egész komplexumát az alábbiakban ismertette.

Kényszer szindikálizálás

— Amikor egy évvel ezelőtt, — mondotta informátorunk — komoly formában tárgyalások kezdődtek az egységes szeszszindikátus megalapítása érdekében, a különböző érdekellentétek és többirányú álláspontok olyan akadályokat gördítettek a terv megvalósítása elé, hogy azok áthidalása a többször megismétlődő tárgyalások folyamán sem sikerült. A szindikátus megalakulásától ugyszólván a szesztermelők léte függött és ezért örömmel kellett fogadnunk a kormány azon intencióját, hogy a szeszszindikátust, ha kell, akár kényszer formájában is meg fogja valósítani. Egy vegyes bizottságot delegált tehát a szeszszindikátus működési feltételeinek megállapítására és amikor a bizottság elkészült munkájával, a szeszgyárosok megbízottai kimondták Bukarestben a szindikátus megalakulását, amelynek tagjai között min a négy országrész szesztermelői helyet foglalnak.

A szindikátus célja

— A szindikátus alapszabályai tulajdonképpen csak most vannak kidolgozás alatt és csak nagy általánosságban körvonalazhatjuk azt a munkakört, melyet be fog tölteni. A cél a termelés teljes reorganizálása, az illegitim szesztermelés (fekete szesz) megakadályozása és az ér ékesítés szabályozása. Tulajdonképpen ebben a három pontban összpontosulnak mindazok a

kérdések, amely a szesztermelést legfőképpen érintik.

— Minden szesztermelő tagja már a szindikátusnak?

— Ugy az ipari, mint a mezőgazdasági szeszgyárak többsége már bejelentették önként csatlakozásukat. Az, hogy egyesek nem tagjai még a szindikátusnak már nem képezhet akadályt, mert amint az alapszabályokat a kormány nyomában szentesíteni fogja és egy külön törvénnyel, — amely szintén előkészítés alatt — ki fogja mondani a szesztermelés kényszerszindikálizálást és így minden termelő hivatalból tagja lesz a szindikátusnak.

A szesztermelés elosztása

— Milyen alapon fogják megállapítani a szesztermelési kontingenst?

— Az alapelv az, hogy az 1924—25-ös év termelését veszik alapul, amely termelési év tudvalevőleg szeptember 1-től szeptember 1-ig tart. Minden gyár tehát a jövőben ugyanannyit termelhet, mint az elmúlt kampányban. Ha a fogyasztás csökken, egységes kulcs alapján fogják megállapítani a következő év termelési arányát.

Kértalanítják-e a nem termelő szeszgyárakat?

— Csak azok fognak kapni egy később megállapítandó létminimumot, amelyek legénnebb egy év óta szünetelték termelésüket. A fennálló törvényes intézkedések szerint ugyanis az a gyár, amely két évnél hosszabb ideig nem termel, megszüntnek tekintendő.

— Milyen hatása lesz a szindikátusnak az árak kialakulására?

— Bir a szindikátusnak egyelőre minden kartell-jellege, mert csak a termelést kívánja szabályozni, minden esetre normalizáló hatással lesz az árak kialakulására is. Ebben az irányban különben igen erős hatást fejt ki az az ármegállapítás, amelyet időről-időre a pénzügyminisztérium eszközöl az értékkadó (ad valorem) hivatása szempontjából.

Megszigorítják az ellenőrzést

— Fenn marad-e továbbra is a gyümölcs-pálinkakészítés jelenlegi rendszere?

— A kisütők rendszerének hátrányaira már rájöttek a kormánykörök. Rengeteg visszaélés történik ezen a terén, mert a gyenge ellenőrzés tág teret ad az adóelvitelkosokra. Epen ezért a kormány komolyan foglalkozik az aral a tervvel, hogy életrekeletli a központi főzdeket

Tőzsde

Bár a zürichi tőzsdén tegnap 282 50 eljegyezték a lejt, a mai hivatalos zárásban továbbra is megtartotta 290 ez kurzusát. Kivétel nélkül az összes külföldi tőzsdéken tovább emelkedett a lej és aminek hatása miatt a belföldi forgalomban erősen estek a devizák. Az árfolyamokat alább adjuk:

Devizák	Valutapiac 1926 Október 27 (Rador)								
	Kolozsvár	Zürich		Páris	Buka- rest	Buda- pest	Bécs	Prága	New- york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3460—3480	—	—	613	3509	13768	13660	652 ⁵ / ₈	1928 ¹ / ₂
Newyork ..	177—179	5186 ³ / ₄	5181 ¹ / ₂	3270	180	71380	70825	3385	—
London	871—873	2513 ¹ / ₂	2514 ¹ / ₂	153 ¹ / ₂	872	2461	2433	16415	48481
Páris	560—570	1585	1577 ¹ / ₂	—	555	2175	2153	108 ¹ / ₄	306 ¹ / ₂
Milano	600—610	2307 ¹ / ₂	2275	145	810	3140	3101	148 ⁷ / ₈	445
Prága	530—540	1535	1535	97	538	2114 ¹ / ₄	2097 ³ / ₄	—	296 ¹ / ₄
Budapest ..	390—395	7260	7255	—	2505	—	6920	476	—
Belgrád ...	—	915	915	—	330	2259	1248 ³ / ₄	6995	177
Bukarest ..	—	290	290	1805	—	399	396	1920	56 ¹ / ₄
Varsó	—	57 ¹ / ₂	57 ¹ / ₂	—	—	793	7860	375 ¹ / ₂	—
Bécs	2540—2560	7320	7320	—	2560	10079	—	479	—
Berlin	4300—4320	12330	12330	—	4300	16983	16838	80475	—

Száz lel árfolyama: Zürich 290, Páris 1805, Budapest 39900, Bécs 39600, Prága 1920.

és leépíti a kistűstön való gyümölcs-pálinkafőzést. Mindezek a fontos kérdések megoldását nyernek majd az új szesz törvény kereteiben, amely már a parlament ő-z-i ülésén tárgyalás alá került.

Informátorunk ezután ismertette a szeszpiac jelenlegi helyzetét. Mint általában Románia gazdasági életét, itt is a nyomorító pénzügyi jellemzi a viszonyokat, de ezenfelül rendkívül súlyosan érezteti hatását a szeszadók hirtelen felismerése is. Feltehetően megállapítható, hogy az adófelismerés óta a szeszpiac felvető képessége mintegy 45-50 százalékkal csökkent.

Végleg megalakul a lugosi kereskedelmi és iparkamara. Lugosról jelentik: Mint ismeretes, a kormány mintegy hat héttel ezelőtt engedélyezte Szörényvármegye részére az önálló lugosi kereskedelmi és iparkamara létesítését. A kereskedelmi minisztérium utóbb a kamara alakuló közgyűlésére is kitérte már a terminust november hó hetedikére. Az alakulás módjait közölte a minisztérium busz tagban állapította meg a kamarai választmány taglétszámát, amelyből tizenegy tagság jut a kereskedelem részére, kilenc tagságot pedig az ipari szakosztály k.p. Az alakuló közgyűlés előkészületei a közgyűlés közelségére tekintettel már a befejezés stádiumához közelednek.

Rossz volt a magyarországi szüret is. Budapestről jelentik: Magyarországon is katasztrófális éve volt az idén a szőlőgazdáknak. A legtöbb szőlőművelés alatt álló területen alig egytized része termett a tavalyinak, amellől a minőség sem jó. Az idei termésből nem lehet kivételre számítani, mert még a belföldi fogyasztást sem fedezi teljesen. Az árak állandóan emelkednek a must ára 7000-11.000 korona (20-28 lej).

Felvették és újból elhalasztották a cseh-magyar kereskedelmi tárgyalásokat. Pragából jelentik: A magyar cseh kereskedelmi szerződés tárgyalások hetfőn újból megkezdődtek és ez alkalomból a magyar küldöttség újból javaslatokat terjesztett elő. A tanácskozás azonban újból megszakadtak, mert a magyar delegátusok visszautaztak Budapestre, hogy újabb utasításokat kapjanak.

Leszállították a cseh bankkamatiáit. Pragából jelentik: A Nemzeti Bank keddi tanácsülésén elhatározták, hogy a pénzpiac kedvező viszonyára való tekintettel mai érvénytelenséggel leszállítják a váltólezárási (és a lombard kamatiáit). A leszállítással a váltólezárási százaléka öt és fél, a lombard kamatáé hét, illetve hat és fél százalék lesz.

Megkezdtek a belga aranyvaluta tözsdéi jegyzését. Bécsből jelentik: A belga tözsdén keddtől kezdve az új pénzegységet jegyzik és így a gyakorlatban is érvénybe lép a belga aranyvaluta. Ez egy a Magyar Nemzeti Banknak, mint a többi európai bankoknak az érdeme. Érdekes, hogy a cseh jegybank nem vett részt a szindikátusban és nem is szólították fel a belépésre, mert a cseh koronát külföldön nem tekintik stabilizált valutának.

Tovább esik a gyapot ára. Londonból jelentik: A „Times” newyorki levelezője jelenti, a gyapot árcsúszása állandóan tart. A gyapot ársz. 12 centen áll. Valamennyi álm szövevényben azaz lépni szal a cőllal, hogy a gyapot bizonyos mennyiségű a piacról visszavonják.

Báro Konrad Ottó tárgyalással Lepadatu pénzügyminiszterrel. Bukarestből jelentik: Báro Konrad Ottó, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatója, ma Bukarestbe érkezett és kihallgatáson jelent meg Lepadatu pénzügyminiszterrel. Beavatottak szerint igen nagy jelentőségű tárgyalások folytak le ezen a kihallgatáson egyrészt a Pesti Magyar itteni fiókjei ügyében, másrészt egy nagyobb pénzügyi tranzakció kérdésében.

Averescu veszi át a pénzügyminiszteri tárcát? Bukarestből jelentik: Az „adeverul” kormányköréből nyert értesülés alapján azt írja, hogy Averescu miniszterelnök átvesszi a pénzügyi tárcát és Lepadatu miniszter pedig a Banca Nationala kormányzója lesz Oromolu helyett, akiket mandátuma az év végével lejár.

Külön egyesületbe tömörülnek a szatmári, máramarosi és szilágymegyeyel fatermelők. Szatmárról jelentik: A szatmári és szatmárvideki fatermelő-vállalatok és fehereskedők értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy egy külön szatmári fatermelői egyesület szervezzenek, amelybe bevonják a máramarosi és szilágymegyeyel fatermelőket is. Az értekezlet felszólalói különben mind paracsozták, hogy a kormány gazdasági téren egyáltalában nem váltotta be szöket a reményeket, amelyeket uralomrajutásához fűstek.

APROHIRETÉSEK

Magyarországi közlésnél egy szó 4 lej, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Állásajánlásoknak 50% kedvezmény. Apróhirdetéseket átjára fizetendő. Eljegyzési díjak díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej

Szakképzett bókereke-
dő segéd, 24 éves, állást keres, szombat megtartásával. - Cim: Lövinger Sándor, Seini, Jud. Sztumare. 1932

Egy agyógyszertári berendezés eladó. Cim a kiadóban.

Eladó
nagy ruhaszekrény, gyermekkossai, lámpa, lámpa-ernyő és még több más tárgy, Monostori-ut 55.

Megbízható munkaerő pénztárnoknőnek ajánlkozik. Cim a kiadóban. 1932

Ajánlok I. rendű prima gesztenyét ab állomás Nagy-Lya, kg. ként Lei 1250. Fuvarlevél és szákiingen. Csakis pénz ellenében szállítok. Legkisebb mennyiség 50 kg. Benéth David, Baia-Mare

Kiadó különbejáratu baratorozott szoba a Fétér közleiben 2 füstalemlernek esetleg teljes ellátással. Cim a kiadóban.

Sziliskín bunda vadonatúj, jutányos áron eladó. Megtekinthető Szántó János szűcsnél, Jókai-utca 2. szám. 1930

Fióküzletvezető vas vagy gépszakmából, perfect román, Bucurest részére kantióval kerestetik. - Ajánlatokat „Önálló” jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 1934

A város központjában 2 szoba irodának vagy magányos uraknak kiadó. Ugyanott egy „Royal” írógép teljesen új, eladó. Cim a kiadóban. 1931

Kittűzű minőségű **bivalyfej** garantált 1926 október hó 1-től házhöz szállítva is kapható: Schwartz Ignác, Cal. Decobal 36.

Kifutófiu kerestetik, aki a szombatot is megtarthatja. Minám kisebb inkassokat is kell végznie, csak a legjobb erkölcsi garanciával bírók ajánlkozhatnak. Cim a kiadóban.

HUNWALD
Cim: Str. Vlahujag (völ) Balyai-u.) 3. Telefon 147

Övegcsiszolás és tükörnyír. Káblatveg rakítás és átvégzési vállalat. Hibás tükörök újrafoncsorozása 100%

SZINHAZ MŰVÉSZET

A kolozsvári román opera heti műsora
Péntek: Pillangó kisasszony.
Vasárnap: Bohémek,

MAGYAR SZINHAZ

A színházi iroda közleményei.
Drága kicsi buksi! Lázás izgalommal és vérmes reményekkel készül a színház énekes személyzete a premierre. Pezsgőbb, élénkebb, melodikusabb operette-muzsikát évek óta nem itak. Mulaságosabb szöveg régóta nem kacagattatta meg a közönséget. A legdivatosabb tánckreációk egymást követik a darabban. A 2-ik felvonás színhelye egy varieté s annak a mozgalmasság attrakciói, trükkjei nagy meglepetéseket ígérnek. A címszerepet Nemenyi Lili fogja játszani, aki pályájának egyik legparádásabb szerepéhez jutott ezuttal.

A Drága kicsi buksi jegyei. Az elővételi pénztár egyelőre az első négy előadásra árusítja a jegyeket. A szombat esti premierre már csak igen korlátozott számban van jegy, de a további előadásokra is tanácsos előre biztosítani a helyet, mert a rendkívüli érdeklődésből előít fog lefolyni. Szombaton már a következő hét előadásaira árusítja a pénztár a jegyeket.

Heti műsor
Csütörtök: Diadalmas asszony (20 adszor. Lengyel Irén, Neményi és Tolnayval. Napi bérlet 18 sz. B. Sorozat 109)
Péntek: A Noszty fiu este Tóth Marival. (Birtelvezület. Sorozat 110.)
Szombat d. u. 3-kor: Csizmadia mint kisérte (Harmadik ifjúsági előadás, igen olcsó helyárakkal. Bevezető előadást tart Rácz József tájár. Sorozat 111.)
Szombat este 8-kor: Drága kicsi buksi! (A legújabb Gilbert-operette. Először. Neményi Lili, Tolnay és Ihászval. Premierbérlet 18 sz. Sorozat 112.)
Vasárnap d. u. fél 3-kor: Szomorúságának énekesse. (Ujdonná, 5-ödázör. Leszállított helyárak. Sorozat 113.)
Vasárnap d. u. fél 6-kor: Muzsikns Warkó (Lengyel Irén Neményi, Tolnay, Ihászval, Rendes helyárak. Sorozat 114.)
Vasárnap este háromnegyed 9-kor: Drága kicsi buksi. (Operetteujdonnás 2 adszor. Neményi, Tolnay és Ihászval. Birtelvezületben. Sorozatszám 115.)
Hétfő: Drága kicsi buksi. (Napitőrlst 19 sz. A. Sorozat 116.)
Kedd: Drága kicsi buksi (4-adszer. Napibérlet 19 sz. B. Sorozat 117.)

Hölgyeim!
Bársong-és filz modellek
ákeztek az
„IDEAL” kalapszalomba
Feltűnő olcsó árak. Filz és bá song átalakítások gyári áron 48 óra alatt készülnek. Cluj, R. Ferd. 8.

Olesó tüzifa
ölenként 1300 L. Fischer
fatelep, Piata Garii No 2. — Telefon 1300.
Az állomással szemben.

Hirdessen az Uj Keletben

Butor Hálószoza, szép, jó és olcsó. **Siebold Fülöp** butorgyárában **Timisoara, II., Távirda-u, 19. sz.**

Ingyen van a szab. ZEPHIK kályhája,
mert vételára a legrövidebb idő alatt megtérül tüzelőben!
Fűt egy szobát **10 kg. fával 24 órán át.**
Gyártja **Szántó Dezső és Fia** Erdély és a Bánát legrégibb és legmegbízhatóbb redőny és kályhagyára, **Oradea, Strada Marosesti 8. sz. — Telefon 431.**
Acéllemez-redőnyök!
Esslingeni faredőnyök a legjobb kivitelben.

HUNWALD
Cim: Str. Vlahujag (völ) Balyai-u.) 3. Telefon 147

Övegcsiszolás és tükörnyír. Káblatveg rakítás és átvégzési vállalat. Hibás tükörök újrafoncsorozása 100%

Szerkesztőség adóhivat

1926 október

Király

„O regina a iriak vezércikl Mária királyné valóban a kirá utján keresztü zott főképen a a személyéhez hatalmas amer polgárainak fi leti csúcskéjér töke és az am országra, sme megvan abho retalózatában maga számára.

Most, hgy jár, meg kell követ volt. A lépteit, szavait széjjel:órta az varázsával meg

Mint Rom tul az ócañom mondotta min szolgálhat, de asszony mészal badságjogok mordó volt M is és amikor érkezik, nemc felszithetlen e szerzett impre ezeket az imp nie. Hiszen A állami beavatk tében a lehető minden polgá gyülekezésnek, lavázzatásnak

A királyas az amerikai ga vagyon ugy állam nem k vérkeringésére a hóna alá, ot ségre szükség

Es a király Romániában a individuális él Láthatja, hogy séget az ország milyen fajhoz, kisebbségi sor másodrendű p sz életnek új hatta, hogy A nyitik meg n és láthatja azt a legtermészet iskolatörvénye barikádrozzák

Jó követ v és a mi bizod jó követ lesz szó zólója lesz szoknak a a k elbénást kért mennyi polgá megértette az sebbségi jogait szonban, hogy lett gazdagbb fog tudni egy egyebet nem szet- és törvé tozzák őket.

A királyné közvéleménye